

Først til forslaget fra Dansk Folkeparti vil jeg sige, at jeg i udgangspunktet har meget sympati for hele det forslag, men må også erkende, at der ikke kan samles flertal for det i Folketingssalen. Der er dels problemstillinger i forhold til forlig på folkeskoleområdet, noget, som vi ikke er med i, og der er også de principielle overvejelser om, hvorvidt man kan belaste folkeskolen yderligere. Det er baggrunden for, at Det Radikale Venstre har fremsat sit eget forslag, som fokuserer på erhvervelse af viden om førstehjælp i forbindelse med, at man tage et kørekort.

Vi synes, det er relevant at sætte ind her, ikke mindst på baggrund af, at Institut for Sundhedsvæsen har kunnet regne sig frem til, hvor meget det vil koste, nemlig ca. 160 kr. pr. elev, at gennemføre et 6-timers-kursus. Jeg har med mit faglige bagland bl.a. i min egenskab af præsident for Beredskabsforbundet kunnet sige, at man faktisk kan gennemføre et kursus, som er relevant og målrettet i forhold til de situationer, man kan komme ud for som bilist.

Hvis man kan gøre det for så lav en pris, så står jeg meget undrende over for, hvordan regeringspartierne kan finde begrundelser for, og det har jo heller ikke rigtig kunnet lade sig gøre i dag, at afvise vores forslag. Det er så utrolig lav en pris i forhold til, hvad det kunne give af forebyggende effekt, dels at bilisterne bliver mere hensynfulde, dels selvfølgelig i den situation, at ulykken måtte opstå, og man så faktisk er i stand til at yde en indsats. Man vil jo i løbet af ganske få år have et betragteligt antal bilister, som er i stand til at kunne yde en indsats.

At man så har det principielle synspunkt, at forslag fra oppositionen pr. definition skal stemmes ned, det forhindrer regeringen i at gå konstruktivt ind i satsen på den her løsning, hvor der altså ligger beregninger på forhånd, som siger, at det kan gøres for så at sige ingen penge, ja, det er en gåde for mig. Derfor er jeg også utrolig glad for den melding, som er kommet fra Dansk Folkepartis side om, at man, hvis man ikke kan få sit eget forslag igennem, så vil støtte Det Radikale Venstres forslag, sådan at der faktisk sker noget på det her område.

Det tyder på, at vi har et flertal i Folketingssalen, som er bredt – det rækker fra Dansk Folkeparti og ud til Enhedslisten, SF, Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre, og derfor kan der ske noget.

Kl. 17.05

Derfor er det en rigtig, rigtig god dag for det forebyggende arbejde på det her område i Dan-

mark og også for de mennesker, der måtte blive udsat for uheld. De kan nu se frem til, at der er langt, langt flere, som faktisk vil være i stand til at bistå og forhåbentlig være med til at redde liv og lemmer i fremtiden.

På den baggrund vil jeg godt sige tak for en god behandling, og jeg ser frem til, at vi virkelig nu fra Folketingets side rykker på det her område med eller uden regeringens opbakning.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslagene overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Kaj Ikkast):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning under dagsordenens punkt 16 henvises til Uddannelsesudvalget, og at forslaget under dagsordenens punkt 17 henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

18) Første behandling af lovforslag nr. L 217: Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Skærpe af straffniveauet m.v. for ulovlig beskæftigelse af udlændinge).

Af Lissa Mathiasen (S) m.fl.
(Fremsat 31/3 2004).

Sammen med denne sag foretoges:

19) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 168:

Forslag til folketingsbeslutning om frakendelse af retten til at udøve virksomhed for arbejdsgivere, som gentagne gange har beskæftiget illegal arbejdskraft.

Af Lissa Mathiasen (S) m.fl.
(Fremsat 13/4 2004).

Forslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Lene Espersen):

Beslutningsforslaget fra Socialdemokratiet, som vi behandler her i dag, går ud på at pålægge re-

geringen at tage initiativ til, at arbejdsgivere, som gentagne gange beskæftiger illegal arbejdskraft, bliver frataget retten til at udøve virksomhed.

Beslutningsforslaget er fremsat i sammenhæng med det forslag til skærpe af udlændingelovens bestemmelser om straf for beskæftigelse af illegal arbejdskraft, som vi behandler samtidig.

Lad mig starte med at slå fast, at jeg er helt enig med forslagsstillerne i, at dette er et vigtigt område, som vi vil have fokus på af flere grunde. Brugen af illegal arbejdskraft rummer en betydelig risiko for, at lovlydige arbejdsgivere og arbejdstagere udsættes for urimelig konkurrence, og der er et væsentligt hensyn at tage til personer, der befinder sig i en situation, hvor de illegalt udnyttes til underbetalt beskæftigelse. Hertil kommer, at brugen af illegal arbejdskraft medfører mistet skatteprovenu.

Regeringen lægger derfor stor vægt på, at vores lovgivning er skruet sådan sammen, at det ikke kan betale sig at beskæftige illegal arbejdskraft. Der er imidlertid grund til at fremhæve, at vores nuværende regler allerede i vidt omfang lever op til denne målsætning.

Man kan dels drøfte, om der er brug for overvejelse om, hvad der er en passende straf for overtrædelse af udlændingelovens bestemmelser om forbud mod at beskæftige illegal arbejdskraft. Det vil integrationsministeren senere komme ind på, for det kan være rimeligt at overveje, om straffniveauet bør hæves.

Når vi ser på det foreliggende beslutningsforslag, så vedrører det jo ikke straffniveauet, men derimod en anden mulig konsekvens af at beskæftige illegal arbejdskraft, nemlig spørgsmålet om rettighedsfrakendelse.

Som det er nævnt i beslutningsforslaget, indeholder straffeloven allerede i dag mulighed for, at en person i forbindelse med en straffesag kan fratages retten til at drive virksomhed. Vi har altså i den gældende lovgivning et instrument, der giver mulighed for, at domstolene kan frakende en arbejdsgiver, der er dømt for at beskæftige illegal arbejdskraft, retten til at drive virksomhed.

Straffelovens bestemmelser omhandler for det første de tilfælde, hvor en person, der driver en virksomhed, som kræver offentlig godkendelse eller autorisation, fratages retten til fortsat at drive denne virksomhed, fordi vedkommende har begået strafbare forhold, der begrun-

der en nærliggende fare for misbrug af den pågældende stilling.

Men straffeloven giver også mulighed for, at der kan ske frakendelse af retten til at drive anden virksomhed, dvs. virksomhed der ikke er knyttet til en autorisation. Frakendelse kræver i disse tilfælde foruden en nærliggende fare for misbrug, at der er særlige omstændigheder, der taler for frakendelse. Endvidere følger det af de almindelige regler, at indgrebet ikke må være uproportionalt.

Der er altså i det gældende regelsæt taget højde for, at der kan være behov for rettighedsfrakendelse, uanset hvilken type virksomhed der er tale om. Spørgsmålet er så, hvornår der er et sådant behov. Det er den vurdering, som i første omgang foretages af anklagemyndigheden i forbindelse med overvejelse om tiltalerejsning, og dernæst er det domstolene, der i den enkelte sag vurderer, om der bør ske en rettighedsfrakendelse.

Det fremgår af beslutningsforslaget, at tanken er, at anklagemyndigheden i straffesager mod arbejdsgivere, som gentagne gange har overtrådt reglerne om anvendelse af illegal arbejdskraft, skal nedlægge påstand om, at arbejdsgiveren bliver frataget retten til at drive virksomhed.

Jeg er enig i, at man kan forestille sig gentagelsestilfælde, hvor en påstand om rettighedsfrakendelse kan være på sin plads. Men to sager er sjældent ens. Der kan være tale om vidt forskellige omstændigheder, som bør tages i betragtning, når spørgsmålet om frakendelse skal vurderes.

Rigsadvokaten har ikke kendskab til konkrete sager, hvor der er sket frakendelse af retten til at udøve erhvervsvirksomhed for en arbejdsgiver, som er dømt for ulovlig beskæftigelse af udenlandsk arbejdskraft. Rigsadvokaten har imidlertid oplyst, at det ikke kan udelukkes, at der efter en konkret vurdering af faren for fortsat misbrug kan være grundlag for at nedlægge påstand om rettighedsfrakendelse i sager, hvor der efter praksis kan nedlægges påstand om fængselsstraf, dvs. i gentagelsestilfælde eller særlig grove tilfælde, hvor der foreligger en mere langvarig, systematisk eller på anden måde konsekvent udnyttelse af den udenlandske arbejdskraft.

Kl. 17.10

Som det fremgår, vurderes spørgsmålet om, hvorvidt der bør ske frakendelse eller ej, i lyset af den enkelte sags konkrete omstændigheder.

Sådan bør reglerne efter min opfattelse også være indrettet, og anklagemyndigheden bør ikke pålægges i disse sager at nedlægge påstand om rettighedsfrakendelse, hvis man mener, at man ikke vil få medhold i en sådan påstand.

På den anførte baggrund er det regeringens opfattelse, at vi allerede i den eksisterende lovgivning har bestemmelser, der giver tilstrækkelig mulighed for rettighedsfrakendelse i de tilfælde, der omtales i beslutningsforslaget.

Det er bestemmelser, der giver mulighed for at foretage den konkrete vurdering af den enkelte sags omstændigheder, som et så indgribende spørgsmål som frakendelse af retten til at drive virksomhed efter min opfattelse bør undergives. Det er klart, at under det videre udvalgsarbejde medvirker vi meget gerne til at få belyst det her punkt, ikke mindst i forhold til den problemstilling, som forslagsstillerne til dette beslutningsforslag rejser.

Derfor kan regeringen ikke støtte beslutningsforslaget.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Nu er der jo sådan en tradition for, at når vi taler om særlovsovertrædelser – og når vi taler om udlændingelovgivningen, så er det særlovsovertrædelser – så er der ikke praksis for, at man fra anklagemyndigheden går ind og bruger straffelovens regler til at kunne nedlægge den her påstand. Det er en af grundene til, at vi har rejst det her spørgsmål.

Derfor vil jeg godt høre, om justitsministeren finder, at det er årsagen til, at man heller ikke har gjort det, fordi der simpelt hen ikke er den tradition, når det er særlovsregler, der bliver dømt efter, at det skulle være årsagen til, at man fra anklagemyndighedens side rent faktisk aldrig nogen sinde har haft det her inde i billedet.

Hvis det er det, der er tilfældet, vil ministeren så være med til at kigge på, om man måske sådan rent teknisk skal overveje, om der er noget, der eventuelt skal flyttes over i udlændingelovgivningen eller den anden vej for at være sikker på, at netop det her instrument også kommer i brug?

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg tror først og fremmest – men det er klart, at det kan belyses nærmere under udvalgsarbejdet – at i sager om rettighedsfrakendelse har udgangspunktet været, at man ikke alene har mod-

taget en straf i form af et bødeforlæg. Der har altså været tilfælde, hvor man i konkrete sager har oplevet, at man også er blevet idømt en fængselsstraf, at det altså ved de særlig grove overtrædelser kan komme på tale at være relevant at drøfte, om spørgsmålet om rettighedsfrakendelse skal tages op. Det tror jeg er det, der har været udgangspunktet.

Jeg tror ikke, at man kan drive det så vidt som til at sige, at det blot er, fordi lovovertrædelsen ligger i en særlov. Integrationsministeren vil også i sin besvarelse om et kort øjeblik komme ind på, at spørgsmålet om at hæve strafferammen kan komme på tale. Jeg tror ikke, det i sig selv er problemet, men sagen er jo den, at en rettighedsfrakendelse er en meget indgribende foranstaltning, og der finder jeg, at man kun skal tage sådan en foranstaltning i brug, hvis overtrædelsen også har en meget grov karakter.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Må jeg forstå, at det tilsagn, der kommer fra ministeren her, går på, at man under udvalgsarbejdet er parat til fra ministerens side at ville lave en research på det her, så vi også får det undersøgt. Jeg har faktisk researchet temmelig meget i det og konstateret, at netop når vi taler om særlovsafgørelser, er det ikke traditionen, så gør man det ikke. Der er kun nogle enkelte tilfælde, når vi taler om frakendelser for nogle advokaters vedkommende.

Vil ministeren være parat til at gå ind og lave den undersøgelse? Og må jeg forstå ministeren sådan, at det betyder, at ministeren faktisk deler vores opfattelse, at det må være rimeligt, hvor vi taler om de rigtig særlig grove overtrædelser, at man også der rent faktisk fratager en person muligheden for at drive fortsat virksomhed?

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til fru Lissa Mathiasen, at jeg indgår meget gerne i en dialog om, hvordan praksis er. Som jeg redegjorde for, bad vi Rigsadvokaten forud for behandlingen af det her forslag om at komme med nogle foreløbige tilkendegivelser. Det er fuldstændig korrekt, at der ikke har været konkrete sager indtil videre.

Til gengæld har Rigsadvokaten trods alt gravet det spadestik dybere og sagt, at han ikke kan udelukke, at der er en mulighed for også med de nuværende regler at få en sag om rettighedsfrakendelse, men jeg tror, at det bedste så er, at vi

under udvalgsarbejdet arbejder videre på at få belyst problemstillingen fuldt ud. Helt grundlæggende vil jeg gerne tilkendegive, at regeringen naturligvis deler det, der sådan er det mere principielle synspunkt, som kommer fra Socialdemokratiet, at der i de meget, meget, meget grove tilfælde, bør være – og er – en mulighed for rettighedsfrakendelse, og jeg synes naturligvis, det bør stå klart, også efter et grundigt udvalgsarbejde, at den mulighed er der, også selv om lovgivningen ligger i særlovgivning og ikke ligger, hvor den traditionelt ligger, inden for mit ressortområde.

Kl. 17.15

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Hvis man ser gennem fingre med illegal arbejdskraft, så belønner man de uærlige på bekostning af de ærlige, man gør uærlighed til en konkurrencefordel, og sådan må det ikke være i et retssamfund. Derfor er regeringen enig med forslagsstillerne om, at der bør ske en skærpelse af straffniveauet for beskæftigelse af udenlandsk arbejdskraft, som ikke har opholdstilladelse, eller hvor man ikke overholder de betingelser, som opholdstilladelsen er givet på.

Ganske vist skærpede Folketinget allerede så sent som for 4 år siden straffniveauet, men Rigsadvokatens afgørelse fra juli 2002 viste desværre, at reglerne ikke helt virker efter hensigten. Sidste år blev der så efter vedtagelse nr. V 51 her i Tinget iværksat en række initiativer, bl.a. oprettelse af netværk mellem fagforeninger og arbejdsgivere, politi og andre offentlige myndigheder. Men der er næppe tvivl om, at der også er brug for en skærpelse af straffniveauet.

Der er imidlertid i det forslag, vi behandler, nogle elementer, som gør regeringen betænkelig, f.eks. indførelse af objektivi strafansvar i forbindelse med beskæftigelse af ulovlig arbejdskraft. Det betyder jo altså, at man straffes uden hensyn til, om man har større eller mindre andel i det ulovlige, der er foregået, og det er problematisk ud fra et retssikkerheds- og proportionalityssynspunkt.

Det gælder også den fravigelse, der foreslås, fra de almindelige bevisbyrdeprincipper. Det foreslås, at man kan skønne, hvor stor en økonomisk fordel der har været for arbejdsgiveren ved ansættelse af ulovlige medarbejdere. Det er jo ikke en måde, hvorpå man plejer at behandle den slags.

Der er også nogle uklarheder i forslaget. Hvornår er det f.eks. meningen, at den strenge-

ste af strafferammerne skal eller ikke skal finde anvendelse? Der tales jo om 2 år eller 3 år, det står ikke helt klart. Der er i hvert fald muligvis en overlapning.

Så vil jeg i øvrigt oplyse, at det er sådan i særlovgivningen, at man ikke må operere med strafferammer på over 2 års fængsel. Men det skal ikke ændre ved, at regeringen er tilhængere af intentionen i forslaget, og vi vil gerne til efteråret vende tilbage med et forslag til ændring af udlændingeloven, som øger strafferammerne til f.eks. det dobbelte, altså fra 1 til 2 år. Det vil vi seriøst overveje, og det vil vi, hvis vores overvejelser falder positivt ud, komme med i form af et lovforslag til efteråret.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg synes, der var et område, som ministeren ikke rigtig bevægede sig ind på. Det er spørgsmålet omkring bødestørrelse. Det, vi typisk ser, er, at det, der falder af domme, er bøder. Det, vi også typisk kan se, er, at det udgangspunkt, som har været 10.000 pr. mand pr. måned, og som vi vel alle sammen havde håbet egentlig havde den præventive effekt, har vist sig desværre ikke at have det.

Nu lægger vi i forslaget her op til nogle bødestørrelser, som langtfra nærmer sig det, man har i Tyskland, som er helt oppe på 500.000 euro. Vi lægger op til at udgangspunktet skal være 160.000 pr. mand pr. måned. Det vil jeg da godt bede om ministerens kommentar til.

Kl. 17.20

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Regeringen vil naturligvis også overveje at skærpe bødestraffene – naturligvis. Det ville være unaturligt andet, hvis man skærper strafferammen. Men jeg kan hverken sige ja eller nej til det niveau, som her bliver nævnt: Det forekommer mig ret voldsomt, men vi vil gerne overveje i hvert fald en skærpelse af rammen for bødestraffe.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg kan godt undre mig over, at ministeren mener, at det er store bødestørrelser, hvis ikke ministeren samtidig ser det i forhold til, at vores bedste vurdering er, at det her er noget, der eskalerer. Vi ser faktisk flere og flere, og vi har ikke mindst en frygt for, at vi måske også ville se

endnu flere i betragtning af, at der nu er mulighed for, at man kan komme fra de nye EU-lande og være her og få lov til at søge arbejde. Men vores frygt er, at man glemmer at få arbejdstilladelser.

Derfor undrer det mig lidt, hvis ministeren ikke mener, at der er behov for at hæve bødestørrelserne op på et niveau, så det har en så afskrækkende effekt, at vi simpelt hen undgår det. Hvad er det, ministeren er betænkelig ved?

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Bøderne skal op på et så tilpas højt niveau, at de virker afskrækkende, deri er jeg fuldstændig enig. De skal samtidig have et niveau, som svarer til, hvad man normalt giver af bøder i tilsvarende situationer. Det er jo den balance, der skal findes.

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

Jeg synes da, at den modtagelse, ministeren gav det her forslag fra Socialdemokraterne, var positiv. Men når jeg hører de betænkeligheder, der ligesom bliver givet udtryk for, så synes jeg faktisk, de er så små. Også den belæring, ministeren kom med i forbindelse med, om det var 2 eller 3 år, gør, at jeg har lyst til at spørge ministeren: Hvorfor kan vi ikke lave det her og nu?

Hvorfor kan vi ikke sætte os sammen og se på, om vi kunne få lavet ændringer, som kunne indgå i det her lovforslag, sådan at vi kunne få det her vedtaget inden sommerferien i stedet for at trække det endnu ½ år?

Vi ved, at problemet måske ikke praktisk er så stort endnu, men venter vi ½ år, så vil vi måske se en florering af illegal arbejdskraft, som ikke vil komme ind under bestemmelser, som det her forslag kunne tage højde for.

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Jeg synes, at forslagsstillerne skal være glade for, at regeringen tager så positivt imod forslaget, som den gør. Jeg lover at komme med forslag til lovændring til efteråret, og jeg har antydnet, at der kunne blive tale om en forobling af strafferammen, og jeg har svaret, at det naturligvis også skal have konsekvenser for bødestørrelserne.

Så har jeg påpeget et par mere problematiske elementer. Dem håber jeg vi kan få afklaret, men

regeringen vil altså gerne tage det med først i oktober. De måneder kommer vi nok igennem, og til den tid har vi så også lidt flere erfaringer med hensyn til, hvor stort problemet er med østarbejdskraften. Og det er måske meget nyttigt for Folketingets behandling af sagen til efteråret.

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

Jeg må altså indrømme, at jeg har svært ved at forstå det sidste, at det måske er nyttigt at se, hvor mange illegale arbejdere vi får ind i landet. Jeg synes da, det var rart, hvis vi her faktisk fra starten kunne fortælle dem, hvad spillereglerne er her i Danmark, og hvad det er, de ligesom går ind til.

Jeg vil så også godt spørge ministeren: Er den afklaring, der nævnes, hos forslagsstillerne, hos Socialdemokraterne, eller er den hos regeringen? Er det regeringen, der skal være afklaret med sig selv? Er der uenighed i regeringspartierne om nogle af de ting, som ministeren giver udtryk for her? Det ville da være rart for os andre at vide, også med henblik på det arbejde, vi måske skal lave i forbindelse med det her forslag frem til en kommende samling. Og agter ministeren at inddrage os i det?

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Der er mig bekendt overhovedet ingen uenighed mellem regeringspartierne. Vi har givet tilsagn om, at vi gerne til efteråret vil øge strafferammerne. Vi synes, det er en fordel, at vi til den tid har lidt erfaring med omfanget af østarbejdskraften og dermed problemets omfang. Og alt, hvad jeg har sagt, skal opfattes positivt, og de måneder, der går frem til efteråret, kommer vi jo nok igennem.

Kl. 17.25

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg forstår ikke, hvorfor ministeren mener, at det er vigtigt at have nogen erfaring med østarbejdskraften. Hvad er sammenhængen?

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Jamen så tror jeg da, at jeg vil svare med et modspørgsmål. Regeringen forstår ikke, hvorfor det er så afgørende, at det lige præcis gennemføres nu.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Skal det forstås på den måde, at ministeren ikke mener, at der er et problem i dag? For hvis ikke der er noget problem i dag, så kan jeg jo godt forstå, at man siger: Vi venter og ser tiden an. Men hvis man anerkender, at der er et problem i dag, så er det jo fuldstændig ligegyldigt, hvor meget større problemet vil blive på grund af østarbejdskraften. Så er der behov for at gøre noget her og nu.

Det er ikke specielt i forhold til østarbejdskraften, for det er jo ikke dem, der ligesom bliver straffet med de her forslag. Det er jo arbejdsgiverne, det er jo danskere, det er jo pæredanskere, der begår ulovlighederne.

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Vi opfatter forslaget som et konstruktivt problemkatalog. Vi vil overveje hvert eneste punkt i forslaget, og på visse punkter kan jeg allerede nu sige at vi vil komme med noget, der ligner forslaget.

Det vil vi gøre i ro og orden til efteråret. Det er jo lidt sværere at være regering end at være opposition, og derfor skal regeringer somme tider have lov til at have lidt længere tid, før de springer ud og siger ja til nye lovparagraffer.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Freddy Dam som ordfører.

Freddy Dam (V):

De to forslag, vi har til behandling, er begge fremsat af Socialdemokraterne fru Lissa Mathiasen, fru Anne-Marie Meldgaard og hr. Jan Petersen.

De handler begge om, hvad der efter Socialdemokraternes opfattelse skal være følgen af, at nogle ulovligt beskæftiger udenlandsk arbejdskraft. Forslagene tager afsæt i det faktum, at EU nu pr. 1. maj 2004 har optaget yderligere ti lande, hvoraf nogle ligger i Danmarks umiddelbare nærhed.

Egentlig troede vi i Venstre, at Socialdemokraterne var enige med os i, at det ikke er særlig sandsynligt, at de nye EU-borgere vil oversvømme det danske arbejdsmarked med billig arbejdskraft, nu hvor de lovligt kan prøve lykken i de gamle EU-lande. Alt andet lige tror vi vel på, at der de næste 25 år, altså indtil år 2030, højst vil komme i alt ca. 50.000 arbejdssøgende fra de nye lande. Og det er jo ikke noget skræmmende tal.

Så meget vanskeligere er det at forestille sig, at der nu i særlig grad skulle komme illegale arbejdstagere til Danmark, nu hvor de har lovlig adgang, og hvor man må forvente, at deres incitament til at søge ud svækkes som følge af forbedringen af de økonomiske forhold i deres hjemlande i forbindelse med optagelsen i EU.

Inden jeg går over til mine kommentarer til de konkrete forslag, skal jeg udtrykkeligt fastslå, at Venstre i enhver henseende tager afstand fra enhver form for illegalt arbejde. Anvendelse af illegalt arbejde er kritisabelt ud fra flere forskellige synspunkter.

For det første udsættes lovlydige arbejdsgivere og arbejdstagere for urimelig konkurrence, for det andet er det stødende, at svage personer udnyttes til underbetalt beskæftigelse, og endelig er det naturligvis uacceptabelt, at statskassen unddrages skat af den udbetalte løn.

Derfor skal illegalt arbejde i videst muligt omfang forebygges, og hvis det alligevel praktiseres, skal det opklares og straffes. Det er Venstre enig i.

Selv om forslagene i nogen grad hænger sammen og som følge heraf behandles samlet, vil jeg i det følgende kommentere dem hver for sig.

L 217, der efter sit indhold lægger op til en skærpelse af strafniveauet for ulovlig beskæftigelse af udlændinge, er efter Venstres opfattelse af mange grunde ikke noget voldsomt vellykket forslag.

Der er senest sket en væsentlig skærpelse af de mulige sanktioner i maj 2000, ligesom der i 2003 under vedtagelse nr. V 51 er fokuseret på samarbejde mellem politi, told- og skattemyndigheder og arbejdsmarkedets parter med henblik på bekæmpelse af illegalt arbejde, ligesom der ifølge Østaftalen fra den 2. december 2003 fortsat skal være skarpt fokus på problemstillingen. Men det vil efter Venstres opfattelse ikke være nogen dårlig idé, hvis man først ser på virkningerne af disse tiltag, inden man eventuelt skrider til nye skærper. I forslaget lægges der op til en meget betydelig skærpelse af frihedsstraffen for anvendelse af illegalt arbejde, nemlig fra 1 til 3 år. Der lægges op til strafansvar uden skyld, altså det såkaldte objektive ansvar. Der lægges op til en fravigelse af almindeligt anerkendte bevisbyrderegler, således at konfiskationsbeløb skal kunne fastsættes alene på grundlag af skøn. Endelig lægges der op til voldsomt forhøjede bøder, som fru Lissa Mathiasen har nævnt tidligere i dag.

Hertil kommer, at arbejdsgivere skal kunne frakendes retten til at drive erhvervs-mæssig virksomhed efter gentagen anvendelse af illegal arbejdskraft, hvis ellers det følgende beslutningsforslag, B 168, vedtages.

Efter Venstres opfattelse indebærer disse forslag væsentlige retssikkerhedsmæssige problemer, og det foreslåede straffniveau står ikke umiddelbart i rimeligt forhold til karakteren af de lovovertrædelser, som forslaget tilsigter at ramme.

På den anden side kan det vel ikke ganske afvises, at der i de kommende måneder viser sig at være behov for yderligere indgreb over for illegalt arbejde, og i så fald medvirker Venstre gerne til en forsvarlig og afbalanceret løsning af problemet.

B 168 lægger op til, at arbejdsgivere, der gentagne gange anvender illegal arbejdskraft, skal kunne frakendes retten til at drive erhvervs-mæssig virksomhed. Forslaget forekommer ikke iøjnespringende nødvendigt, al den stund at der i gældende lovgivning i forvejen er hjemmel til at frakende en person retten til at drive virksomhed under nærmere angivne betingelser, og det uanset om virksomheden kræver autorisation eller ej.

I Venstre bryder vi os ikke om minimums-straffe eller automatreaktioner, hvor der ikke tages hensyn til det enkelte tilfældes særlige karakter. Vi overlader derfor trykt til anklagemyndighed og domstole at administrere de regler, som allerede gælder.

Sammenfattende skal jeg derfor på Venstres vegne fastslå, at vi ikke for tiden kan støtte L 217, og at vi ikke kan støtte B 168.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Hr. Freddy Dam siger, at hvis der er behov, så medvirker Venstre gerne til stramninger. Jeg vil godt spørge, om det er sådan, at Venstre finder det, der foregår for øjeblikket, acceptabelt. Er Venstre tilfreds med de bødestørrelser, vi ser bliver givet? Finder man i Venstre, at det her har den præventive effekt, som jeg formoder var afgørende for den indsats, som vi rent faktisk har været enige om at ville gøre på det her område? Synes man selv i Venstre, at det her går godt nok?

(Kort bemærkning).

Freddy Dam (V):

Nej, umiddelbart synes vi i Venstre ikke, at det er hensigtsmæssigt overhovedet, at der eksisterer illegalt arbejde. Men jeg kan da være noget i tvivl om, hvorvidt bødestørrelsen i sig selv vil afholde arbejdsgiverne fra at beskæftige illegale arbejdere.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Tror hr. Freddy Dam ikke, at der er en sammenhæng, hvis det kan betale sig at ansætte illegal arbejdskraft? Det er jo indiskutabelt med de lønninger, der bliver betalt, og indiskutabelt, hvis ikke de bliver taget. Det var jo også grunden til, at regeringen – ikke med sin gode vilje – blev presset til at få lavet de netværk, som netop skal prøve at få fanget op på alle de mange illegale, der rent faktisk er ansat under arbejdsgivere her i landet.

Hvordan kan hr. Freddy Dam så mene, at det ikke betyder noget, hvad bødestørrelsen er, hvis det skal have en præventiv effekt? Hvis ikke man kan tjene på det, hvis det derimod kommer til at koste så meget, så det aldrig kan betale sig at beskæftige illegal arbejdskraft, har det så ikke en effekt? Tror man ikke det i Venstre?

(Kort bemærkning).

Freddy Dam (V):

Nu vil jeg godt rette den fejltagelse, at jeg skulle have sagt, at bødestørrelserne ikke betyder noget. Selvfølgelig betyder bødestørrelserne noget, men det er efter min opfattelse ikke det primære. Det, som efter min opfattelse er det primære, er måske i langt højere grad opdagelsesrisikoen. Derfor sætter jeg bl.a. min lid til det netværks-samarbejde, der nu er aftalt, og som er på vej til at blive sat i værk imellem politimestrene og Told og Skat og arbejdsmarkedets parter. Jeg tror, at det i den her sammenhæng er ligesom ude på landevejen, nemlig at det, som virkelig batter noget, er risikoen for at blive opdaget. Og så har selvfølgelig bødens størrelse, når man endelig er opdaget, også en betydning, men jeg tror ikke, at det er det vigtigste.

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

Nu har hr. Freddy Dam jo en større indsigt i det juridiske, end flere af vi andre har. Derfor undrer det mig også, at Venstre så kategorisk afviser det her. Hvis det er så få ting, man er uenig i,

så signalerer man normalt, at man er åben under udvalgsarbejdet og vil være med til at få gennemført nogle ændringer, så et forslag kan vedtages.

Mit spørgsmål er selvfølgelig til Venstre: Hvis nu Socialdemokratiet belært af de erfaringer, som Venstre her tilkendegiver, kan få skruet nogle ændringsforslag sammen, så også Venstres ønsker kan blive opfyldt, hvorfor vil Venstre så ikke være med til, at vi kan få vedtaget forslaget i den her samling?

Kl. 17.35

(Kort bemærkning).

Freddy Dam (V):

Jeg synes jo, at jeg i min tale faktisk har signaleret en åbenhed i forhold til at kunne få løst problemet. Jeg synes ikke, at det er så enkelt, som fru Anne-Marie Meldgaard vil gøre det til. Jeg har tilkendegivet, at Venstre finder, at der er væsentlige retssikkerhedsmæssige problemer, noget som, hvis det skal ændres, i virkeligheden måske helt ændrer karakteren af lovforslaget.

Så hælder vi selvfølgelig vores hoved noget til, at integrationsministeren jo har stillet i udsigt, at på et tidspunkt senere på året vil man i givet fald komme med et lovforslag, som vi så regner med at vi naturligvis får indflydelse på.

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

Så kan jeg selvfølgelig godt se sammenhængen og afklaringen af det der.

Men kan det slet ikke bekymre hr. Freddy Dam, at der i den periode, der går fra nu og frem til, lad os bare sige nytår, eller måske endda ind i det nye år, inden et nyt forslag kan vedtages, faktisk kan ske en form for illegalt arbejde, som slipper nemmere igennem i forhold til vores, går jeg ud fra, fælles holdninger til illegalt arbejde? Ville det ikke være ærgerligt, hvis vi ikke havde sørget for, at der var et lovgrundlag, som kunne samle op allerede på nuværende tidspunkt, inden vi ser tilfælde, som kunne have medført den strafudmåling, som vi formoder må komme fra et kommende forslag?

(Kort bemærkning).

Freddy Dam (V):

Jeg vil da bestemt ikke afvise, at der kan være en risiko for, at problemstillingen eskalerer, som det også tidligere har været nævnt her i dag.

Men som det fremgår af min tale, er det sådan, at min umiddelbare overvejelse er den, at

der i virkeligheden kan være en betydelig chance for, at problemet reduceres, netop fordi det nu er sådan, at østarbejderne faktisk får adgang til det danske arbejdsmarked, så incitamentet til ulovligt arbejde eller illegalt arbejde skulle alt andet lige være mindre. Men det er jo svært for nogen overhovedet at sige noget fornuftigt og realistisk om det på det her tidspunkt.

Så vil jeg sige, at den holdning tillader jeg mig yderligere at have ud fra den betragtning, at der netop er iværksat de her netværksarbejder, hvor arbejdsmarkedets parter, Told og Skat og politiet i fællesskab søger at forhindre, opdage, efterforske og for den sags skyld få straffet det illegale arbejde, man måtte finde. Så egentlig er jeg ikke så bekymret.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Nej, det lyder ikke, som om hr. Freddy Dam er så forfærdelig bekymret, men jeg synes heller ikke, det lyder særlig logisk, at bødestørrelsen skulle være af så ringe betydning for incitamentet til at undgå illegalt arbejde.

Jeg kan ikke forestille mig, at der kan være andre grunde til at beskæftige illegal arbejdskraft i Danmark, end at man slipper billigere. Derfor forstår jeg simpelt hen ikke, at hr. Freddy Dam anser bødestørrelsen for ikke at have nogen som helst betydning.

(Kort bemærkning).

Freddy Dam (V):

Jeg er ikke et sekund i tvivl om, at motiveringen hos arbejdsgiveren for at anvende illegal arbejdskraft naturligvis er at tjene penge på ulovlig vis, ingen tvivl om det.

Jeg har også tidligere sagt i dag, at selvfølgelig har bødestørrelsen en eller anden betydning i den her sammenhæng. Det er jo ikke ligegyldigt, om bøden er på 1.000 kr., eller den er på 10.000 kr., eller den er på 160.000 kr.

Men det, jeg har gjort mig til talsmand for, er, at i forhold til bødestørrelsens betydning mener jeg i virkeligheden, at opdagelsesrisikoen har en endnu større betydning. Derfor kunne man måske have den opfattelse – jeg har i hvert fald som udgangspunkt den opfattelse – at det ville være mere fornuftigt at skærpe, om jeg så må sige, indsatsen og forøge risikoen for opdagelse i stedet for at forøge bødernes størrelser, for det betyder i sig selv efter min opfattelse ikke noget.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Mener hr. Freddy Dam virkelig, at en bødestørrelse, som står i et grelt misforhold til den indvundne fortjeneste, vil være fuldstændig uden betydning, selv om opdagelsesrisikoen er høj?

Det må jo være sådan, at hvis en dansker eller et firma, der beskæftiger illegal arbejdskraft, har en meget stor risiko for at blive opdaget, så vil det være en fordel, hvis bødestørrelsen er lav. Hvis det under alle omstændigheder er sådan, at konsekvenserne af at blive opdaget ikke er særlig alvorlige, så er det da fuldstændig lige meget, om opdagelsesrisikoen er høj eller lav. Så vil konsekvenserne for den, der beskæftiger illegal arbejdskraft, være til at overse, for det er under alle omstændigheder en lav bøde.

Kl. 17.40

(Kort bemærkning).

Freddy Dam (V):

Nu er det måske, fordi det er fru Elisabeth Arnolds opfattelse, at jeg tidligere i dag har sagt, at et af de problemer, vi i Venstre har med det lovforslag her, er, at der efter vores opfattelse er en grel uoverensstemmelse med hensyn til proportionaliteten.

Jeg synes umiddelbart, at bødestørrelser på 100.000-150.000 kr. pr. mand pr. måned er store. Det er mildt sagt, når integrationsministeren siger, at de forekommer ham voldsomme. Jeg synes, at bødestørrelser i den størrelse forekommer mig fuldstændig eksorbitante og i strid med enhver form for proportionalitet.

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Jeg vil gerne spørge hr. Freddy Dam, om et stykke illegalt arbejde ikke er et for meget. Dermed være sagt, at bødestørrelsen sådan set i forhold til at vurdere det her retfærdigt er uafhængig af, hvor mange der opdages, fordi en er for meget. Derfor lyder det, som om hr. Freddy Dam alene beskæftiger sig med den præventive virkning. Den mener jeg er en del af det her. Men er et illegalt forhold, der bliver pådømt med for lav en bøde, ikke det ene for meget? Det er det ene spørgsmål.

Jeg forstår, at straffen er for hård. Det er utroligt at skulle høre fra en borgerlig repræsentant, at straffen er for hård for en kriminalitet. Men mener hr. Freddy Dam så dermed også, at det tyske strafniveau er for hårdt?

(Kort bemærkning).

Freddy Dam (V):

Det er klart, at jeg kan svare bekræftende på, at en illegal arbejder naturligvis er en illegal arbejder for meget. Det var vel også det svar, som hr. Jan Petersen ville have forventet.

Vi er jo ikke uenige om det mål, vi skal nå. Vi er ikke uenige om, at illegalt arbejde skal forhindres, og hvis det i øvrigt finder sted, så skal det straffes. Men det, vi er uenige om, og det nytter ikke at bortforklare det, er, at vi i Venstre ikke kan acceptere en hvilken som helst metode til at undgå illegalt arbejde.

Hvis man skulle følge – teoretisk – hr. Jan Petersens tankegang, skulle man jo etablere sig med maksimumstraf på alle områder, for så var man sikker på at have en tilstrækkelig præventiv effekt. Det ved jeg at hr. Jan Petersen selv kan se er helt ved siden af.

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Det er jo muligt, at vi bedømmer forskelligt, hvad der er nødvendigt at straffe og hvor hårdt. I det her tilfælde kan jeg da ikke udelukke, at hr. Freddy Dam og Venstre mener, at straffen ikke skal være så hård for den type kriminalitet.

Men jeg vil gerne spørge til logikken, for jeg forstår, at hr. Freddy Dam selv har været tilhænger af og stemt for, at f.eks. fartbøder straffes betydelig skarpere. Det går jeg da ud fra ikke alene skyldes et behov for at få flere penge i statskassen, men også et behov for, at folk lader være med at gøre det her. Kunne hr. Freddy Dam så ikke bekræfte, at hvis man skærper straffen betragteligt, er der formentlig færre, der bliver friestet, fordi de faktisk mister penge ved at gøre det? I øjeblikket kan man sige, at de sådan set tjener på det.

(Kort bemærkning).

Freddy Dam (V):

Nu har fartbøder jo ikke så voldsomt meget med lige den her sag at gøre, men jeg kan da godt bekræfte, at jeg faktisk har været med til at stemme for, at fartbøderne skulle sættes op i sammenhæng med, at man også satte hastigheden op. Det er altså en filosofi, der går på, at hvis man giver borgerne noget, må borgerne også i højere grad rette sig efter reglerne. Men det er jo en anden diskussion.

Jeg er også helt enig i, at på det teoretiske plan er det selvfølgelig korrekt, at større bøder alt andet lige vil afholde nogle fra at blive fristet.

Det ville jo være umuligt at påstå det modsatte. Men jeg vil stadig væk godt minde om – og jeg vil bede hr. Jan Petersen om selv at lave de nødvendige tankeeksperimenter – at det, tror jeg nok, er rigtigt, hvad jeg siger, nemlig at det er vigtigere, at opdagelsesrisikoen er høj, end at bøden er høj.

Jeg kunne godt give et eksempel også fra færdselslovgivningens område, men det skal jeg skåne hr. Jan Petersen for. Jeg ved, at han selv kan tænke sig til resultatet.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Hvis hr. Freddy Dam vil undlade at sige det til nogen, vil jeg i virkeligheden godt udtrykke stor respekt for det, hr. Freddy Dam siger. Jeg er fuldstændig enig i, at opdagelsesrisikoen er meget mere vigtig end straffens længde.

Det, der så kan undre sådan en som mig, er, at det lige præcis er, når det er noget, der går ud over folk i Whiskybæltet, at Venstre kommer til den erkendelse. Hvorimod man, når det går ud over bunden i samfundet, så ikke har den erkendelse. Men det er så en anden ting. Jeg synes, at ræsonnementet er rigtig godt, men det kan vi så komme tilbage til.

Kl. 17.45

Men der var noget, jeg ikke syntes var så klart, og det er, når hr. Freddy Dam siger, at vi må forvente, at problemet bliver mindre, fordi incitamentet bliver mindre, når østarbejdere kan komme hertil legalt. Jamen der er da et eller andet, der halter med logikken der. Det er jo klart, at østarbejdere har et incitament til at komme hertil og arbejde på den måde, de nu kan komme hertil og arbejde på. Men de, som har det store incitament til at udnytte illegal arbejdskraft, er jo lige præcis folkene i Whiskybæltet, der skal have lavet deres villa til et par millioner om og kan få det gjort til en tredjedel eller en fjerdedel af prisen. Deres incitament vil jo ikke blive mindre. De vil have præcis det samme incitament til at snyde den danske statskasse, som de hele tiden har haft. Er hr. Freddy Dam ikke enig i det?

(Kort bemærkning).

Freddy Dam (V):

Nu har jeg ikke fået fornemmelse af, at det her forslag primært retter sig mod folk i Whiskybæltet. Jeg er klar over, at der findes folk i Whiskybæltet, der faktisk har betjent sig af illegalt

arbejde og også i stort omfang, og det er selvfølgelig ikke særlig tilfredsstillende.

Men det her forslag retter sig nok så meget mod små håndværksmestre, som måske i en eller anden form for misforstået ønske om at overleve eller klare konkurrencen føler, at de er nødt til at begå de ulovligheder, som det jo er at beskæftige illegale arbejdere. Det er nu den ene side af sagen.

Så har jeg ikke entydigt sagt, at det er sådan, at incitamentet svækkes derved, at udlændinge nu lovligt kan komme til landet og arbejde. Det fremgår af min tale. Det vil jo kunne ses i referatet om et øjeblik, at jeg faktisk sagde: Incitamentet til at drage udenlands og søge arbejde i de gamle EU-lande vil måske nok blive mindre, al den stund at vi jo forventer, at økonomien i deres hjemlande faktisk bedres fra dag et, hvor de kommer ind i EU.

Jeg medgiver, at det også er et tankeeksperiment, men dog en tanke værd efter min opfattelse.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jamen det er frem for alt noget, der er på længere sigt. Det kan vi vel blive enige om. Økonomien i Polen og Ungarn og Tjekkiet osv. forbedres jo hverken i morgen eller i overmorgen eller næste år eller næste år igen på grund af EU-udvidelsen. Der går i hvert fald nogle år i bedste fald. Så hvis vi kigger på det her og nu, så kan man sige, at det, der vil ske rent konkret, jo er, at flere end i dag vil få lovligt ophold i Danmark. Nogle af dem vil blive fyret med den regel, hr. Freddy Dam selv har været med til at lave. Så vil de, der bliver fyret, få lov til at opholde sig 6 måneder i Danmark, mens de søger andet arbejde, uden nogen indtægt. Kan hr. Freddy Dam give et bud på, hvad de vil forsøge at leve af?

Det er sådan set relativt oplagt. Og når der så er danskere f.eks. i Whiskybæltet, der skal have ombygget millionvillaen, og som er villige til at ansætte dem, så har vi miseren. Hvad gør man i forhold til det? Det er jo det, der er det interessante, og der synes jeg, at Venstres holdning, når man ser samlet på det, er meget tilbagelænet, og jeg kan ikke lade være med at få den opfattelse, at det er, fordi det er vennerne i Whiskybæltet, det går ud over. Så er man meget optaget af retssikkerheden, og så er man meget optaget af, at straffen ikke må være for streng osv. Men når det er nogle flygtninge eller et eller andet, er det

en helt anden holdning, som man har fra Venstres side.

(Kort bemærkning).

Freddy Dam (V):

Jeg vil godt starte igen på min ordførertale, men måske i en lidt anden udgave, for der er altså ikke nogen, der kan vide overhovedet, om det her problem accelererer eller måske decelererer.

Vi ved, at der findes illegalt arbejde i øjeblikket. Vi er enige om, at illegalt arbejde skal bekæmpes. Vi har været enige om at aftale, at politi og arbejdsmarkedets parter og Told og Skat og andre gode folk skal udfolde væsentlige bestræbelser for at komme dette uvæsen til livs, og jeg synes jo ikke, at man kan fortænke Venstre i at have den opfattelse, at når der nu er iværksat en række tiltag, og når nu først det var forleden dag, altså den 1. maj, at de 10 nye lande kom ind i Fællesskabet, så er det vel ikke helt ved siden af godt lige at ville se, hvordan det virker, inden vi griber til mere og mere og mere straf. Til sidst har vi jo ikke mere straf i posen, om jeg så må sige. Det er jo ret uheldigt.

(Kort bemærkning).

Per Dalgaard (DF):

Hr. Freddy Dam har flere gange talt om proportionalitet, og han nævnte begrebet i stort omfang. Jeg kunne godt tænke mig at vide: Hvor stort er egentlig det omfang, vi taler om med hensyn til den her illegale arbejdskraft, som skal reparere en villa eller en carport i Whiskybæltet? Jeg kan forstå, at nogle opfatter det her lovforslag som værende rettet imod danske arbejdsgivere. Hvor stort er egentlig omfanget i forhold til al den svindel, der foregår i indvandremiljøernes kiosker og pizzeriaer? Har hr. Freddy Dam et bud på det?

Kl. 17.50

(Kort bemærkning).

Freddy Dam (V):

Nu har jeg ikke lavet nogen efterforskning på det omfang, som man kan forestille sig illegalt arbejde foregår i. Det følger næsten af sagens natur, at al den stund det jo er illegalt, er en væsentlig del af det formentlig heller ikke umiddelbart synligt. Jeg synes ikke, at jeg her vil give mig i kast med at gætte på, om omfanget af illegalt entreprenørarbejde er større eller mindre end svindelen i kiosker, uanset om det nu er udlændinge eller danskere. Det synes jeg sådan set er en lidt håbløs opgave.

(Kort bemærkning).

Per Dalgaard (DF):

Når jeg spørger til et stort omfang, er det sådan set bare et bud – kan man sige – på, om det er mange mennesker, det handler om, der nu udøver illegal arbejdskraft, eller om det er det beløbsmæssige, der er tale om.

Det kan være, at jeg skal vente med at stille spørgsmålet, til vi får forslagsstillerne på banen, for det må de egentlig have en idé om. Men det kunne være, at hr. Freddy Dam har en idé om, hvorvidt det beløbsmæssigt er voldsomt, eller om det er menneskene i et voldsomt antal, der udøver de her illegale aktiviteter.

(Kort bemærkning).

Freddy Dam (V):

Hvis hr. Per Dalgaard kan bruge min tro til noget som helst, så vil jeg sige, at min umiddelbare fornemmelse er, at omfanget ikke er voldsomt, hverken når vi taler om personer eller penge. Men da også det udtryk, jeg bruger, er relativt, og det, der er voldsomt for den ene, måske ikke er det for den anden, så giver det jo ikke hr. Per Dalgaard noget tilfredsstillende svar. Så jeg tror, det er bedst at afstå.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg synes, at ordføreren på et tidspunkt sagde, at der er visse typer situationer, hvor små håndværkere har det så skidt, at de bliver nødt til at begå kriminalitet af den her type.

Så vil jeg godt høre: Hørte jeg rigtigt eller hvad? Hvad siger hr. Freddy Dam? Var det rigtigt, at hr. Freddy Dam udviser stor forståelse for, at man kan komme i en situation, hvor man begår kriminalitet af den her type? Og hvilke andre typer af kriminalitet mener hr. Freddy Dam så, at man kan acceptere?

(Kort bemærkning).

Freddy Dam (V):

Nej, det var snarere en beretning fra virkeligheden, vil jeg sige. Det er sådan, at vi, der har set også mindre håndværksmestre gå konkurs og kæmpe for deres overlevelse, jo godt ved, at nogle af dem fristes til at omgive sig med ulovligheder.

Jeg vil gerne slå helt fast for det tilfælde, at fru Anne Baastrup skulle være det mindste i tvivl: Jeg er ingen tilhænger overhovedet, og Venstre er ikke tilhænger overhovedet af nogen

former for ulovligheder, snarere tværtom. Klare-re kan det vel ikke siges.

Formanden:

Så er det hr. Jesper Langballe som ordfører.

Jesper Langballe (DF):

Der er ingen tvivl om, at behovet for en regulering som den foreslåede er påtrængende. Det haster med et værn mod, at arbejdere fra de lande, der i lørdags trådte ind i EU og nu frit kan bevæge sig og tage arbejde også i Danmark, kan underbyde danske lønmodtagere.

Vi går derfor ind for forslaget, selvsagt i en udgave, der lovteknisk kan realiseres og måske – sandsynligvis – med diverse ændringsforslag.

Men vi finder unægtelig, at Socialdemokraterne med deres pludselige ildhu for at komme illegal beskæftigelse til livs sætter kikkerten for det halvblinde øje. Problemet i forbindelse med østudvidelsen er jo ikke de illegale, men de ifølge EU-reglerne legale arbejdsforhold.

Det kunne f.eks. være den polske arbejdsgiver, der med polske medarbejdere tager til Danmark, bygger en længe eller et sommerhus eller en carport for en dansk privatmand til en fast aftalt pris, men arbejdsgiveren betaler selvfølgelig sine medarbejdere efter polske lønsatser. Eller det kunne være den danske arbejdsgiver, der organiserer sig som polsk arbejdsgiver og gør det samme. Det er alt sammen problemer, som forslagsstillerne har sig selv at takke for.

Kl. 17.55

Her er der jo tale om et pres på Danmark, på lønmodtagere, der bliver underbudt, og på arbejdsgivere, der bliver unfair udkonkurreret, af en størrelsesorden, som snart kan reducere de klart illegale forhold, som vi kender i dag, til noget temmelig småt.

Vi ved, at af de folk østfra, som indtil i lørdags har opholdt sig og arbejdet i Danmark illegalt, er langt de fleste fra de nye EU-lande, og de er altså pludselig blevet legale. Tilbage er der så en rest fra ikke-EU-lande, som stadig er her og arbejder illegalt, og de forhold skal vi selvfølgelig gøre noget ved, så dér kan det socialdemokratiske forslag gøre gavn.

Vi skal også gøre noget ved alle de tilfælde, der kan opstå, fordi man har forlænget den periode, hvor en tilrejsende EU-borger kan være her på almindelige turistbetingelser, fra 3 måneder til 6 måneder, hvor han kan søge arbejde, men ikke har arbejdstilladelse. Da han selvfølgelig skal have noget at leve af, er det temmelig op-

lagt, at han vil være meget fristet til at søge illegalt arbejde.

Bemærk, hvordan alle de virkelige problemer, der tårner sig op, er selvforskyldte og alene grunder i, at det store folketingsflertal ikke har villet lytte til Dansk Folkepartis advarsler og forslag om det eneste, der kunne have givet danske lønmodtagere tryghed: en 7-årig overgangsperiode.

Lad mig sige det sådan, at den blinde socialdemokratiske høne altså har fundet og pikket et korn, og det påskønner vi selvfølgelig, men hønen har altså aldeles overset det vognlæs korn, der ligger lige ved siden af det ene, som den fik øje på.

Selv om der altså er en del hykleri i den iver, som forslaget er udtryk for, og selv om det ikke løser de virkelige problemer, finder vi, at forslaget bør fremmes hurtigst muligt, gerne inden sommerferien. Der er jo ikke tale om nye problemstillinger, men om forhold, som regeringen og Socialdemokratiet med vores nuværende viden sagtens kan tage stilling til, og som der skal tages stilling til, hvis man vil udvise rettidig omhu.

Jeg må sige, at hr. Søren Søndergaard jo har fuldstændig ret: Hvorfor skulle det ændre behovet for øgede strafferammer, hvad det fremtidige antal bliver?

Lad mig så føje noget til det, som jeg begyndte med at antyde om retssikkerheden. En arbejdsgiver, der underbetaler sine gæstearbejdere eller på anden måde beskæftiger dem ulovligt, skal ikke kunne se fåret ud og sige: Jamen det vidste jeg da ikke at jeg ikke måtte. Og så klarer han frisag på den konto. Men det kan vel næppe siges at være i overensstemmelse med anstændig retssikkerhed, at en lov muliggør skønsmæssig konfiskation af uberettiget fortjeneste og så føjer til, at hvis det ikke kan lade sig gøre, simpelt hen fordi der ikke er noget grundlag for at skønne, så langer man bare nogle forhøjede bøder ud. Hvis beviselighederne mangler, skal myndighederne selvfølgelig ikke kunne afregere deres frustration over det ved at forhøje bøderne vilkårligt.

Jeg spørger mig selv, hvorfor der er de der underlige ting. Det er jo ikke, mener jeg, typisk socialdemokratisk politik at hugge hovedet af folk, hvis brøde ikke kan bevises – og fordi den ikke bevises.

Kl. 18.00

Jeg kan ikke fri mig for en mistanke om, at der bag disse såkaldte knaster ligger en pinagtig

erkendelse hos forslagsstillerne af, at de selv sammen med regeringen har sørget for, at de danske myndigheder stort set vil være afmægtige over for formelt legale omgæelser og over for det pres af løntrykkeri, som vi kan vente, og som forslagsstillerne altså selv og med åbne øjne har legaliseret.

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Jeg synes, det er rart, at hr. Jesper Langballe vil være med til at fremme det, der ligger bag det her lovforslag, og jeg forstod også, at det gjaldt væsentlige konkrete elementer i lovforslaget.

Men så vil jeg alligevel gå ind i hr. Jesper Langballes hønsegård og spørge, om ikke han er klar over, at hvis dette Folketing i stedet for havde vedtaget en 7-årig overgangsordning, så ville det tilfælde, hr. Jesper Langballe selv fremhævede med den udstationerede lønmodtager, også være muligt.

7-års-ordningen, som Dansk Folkeparti har foreslået, havde ikke løst det problem, hr. Jesper Langballe gjorde til problemet, nemlig at en polsk arbejdsgiver kan komme her til landet med sine egne medarbejdere udstationeret og udføre opgaver.

Det, der kunne være løsningen på det problem, er, at hr. Jesper Langballe tilslutter sig, at i de situationer må man blokere en virksomhed og kræve overenskomst. Det er sådan set det, der er løsningen i det tilfælde. Men hr. Jesper Langballes 7-års-overgangsordning havde ikke løst noget som helst der, for der er simpelt hen ikke hjemmel til det i tiltrædelsestraktaten.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Det er klart, at når jeg påpeger det misforhold, der er mellem Socialdemokraternes ildhu i det her forslag og så størrelsesordenen af de problemer, som folketingsflertallet altså selv er skyld i, så er det jo antallet, jeg taler om.

Det er netop en sammenligning mellem, hvor det vejer tungt. Hvor drejer det sig om noget? Hvor mange bliver der tale om? Det kan vi kun gætte på. Men vi har simpelt hen et rimeligt grundlag for at gætte på, at det vil blive rigtig, rigtig mange.

Der kunne den 7-årige overgangsperiode komme ind. Det siger da sig selv, at man kan have en 7-årig periode, hvor man kan se, hvordan det her nu spænder af, og hvor man gør ligesom Tyskland og Østrig, altså siger: Nu venter

vi med at sætte arbejdskraftens frie bevægelighed i gang.

Det ville da selvfølgelig bringe problemerne ned i en størrelsesorden, som vi kunne overskue.

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Det er her, hr. Jesper Langballe går forkert i byen i kritikken af lige præcis den aftale, der er lavet, og som giver adgang til det danske arbejdsmarked. For uanset om det er den tyske ordning eller den danske ordning, så vil det være tilladt for en polsk arbejdsgiver at udstationere lønmodtagere i både Tyskland og Danmark. Det eksempel, hr. Jesper Langballe holdt frem, nemlig anvendelsen af udsendelsesdirektivet, kan vi ikke regulere. Det kan vi kun blokere via faglig aktivitet, og det kan hr. Jesper Langballe ikke tale uden om.

Så hvis hr. Jesper Langballe vil have en løsning, der svarer til hans forventning, skulle han i det hele taget have været imod tiltrædelsestraktaten og have afstået fra at foreslå en national overgangsordning, for den vil ikke løse hr. Jesper Langballes problem.

Men må jeg stille et yderligere spørgsmål, og det er, om hr. Jesper Langballe mener, om de her arbejdstilladelser, der nu skal udføres, skal omgås, om vi skal skærpe sanktionerne for dem. For jeg forstod sådan set, at det var det, hr. Jesper Langballe gav tilsagn om, og vil det også gælde de illegale forhold, der kan opstå, hvis folk indgår et arbejdsforhold uden en arbejdstilladelse i Danmark?

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Jeg synes, at det første, hr. Jan Petersen siger, er temmelig meningsløst. Det er ikke første gang i dag, vi har haft den debat i Folketingssalen. Den udspandt sig også i spørgetimen, hvor hr. Kristian Thulesen Dahl stillede statsministeren det spørgsmål, hvad han ville gøre ved det tilfælde med den polske arbejdsgiver, der lønner sine medarbejdere efter polske satser. Statsministeren, der jo ikke plejer at have uld i munden, gav et svar, som var så magert, at det var påfaldende – også på spørgsmålet om, hvad der så egentlig bliver tilbage af værn. Skal det være sådan, at fagbevægelsen i hvert enkelt tilfælde selv skal være opsøgende og finde ud af det pågældende tilfælde og så lave en blokade?

Det er jo ikke værdigt, at regering og Folke­ting overlader det våben den mulighed, at det så er det eneste, der er tilbage, at man altså i sag for sag skal lave blokade. Det er klart, at det da skyldes, at man skulle være i front med hensyn til at sige: Halleluja, arbejdskraftens frie bevæ­gelighed her i Danmark fra dag et, ingen forbe­hold.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg må indrømme, at jeg nu nok synes, at hr. Langballe padler lidt uden om det, der er det centrale, for vil hr. Langballe ikke erkende, at selv hvis Dansk Folkeparti havde fået det præcis, som Dansk Folkeparti ønskede, nemlig en 7-årig overgangsordning, ville der stadig væk have været tre problemer tilbage: Der ville have været problemet med den udstationerede arbejds­kraft, udstationeringsdirektivet, som den 7-årige overgangsordning ikke ville have ændret; der ville have været problemet med den illegale arbejdskraft, der kunne være kommet på et turistvisum; der ville have været problemet om, hvad der skulle ske, når de 7 år var gået.

Vil hr. Langballe ikke erkende, at på de tre kæmpemæssige problemområder ville Dansk Folkepartis forslag ikke have hjulpet en tøddel?

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Jeg vil i hvert fald svare ubetinget ja på det sidste, nemlig at de 7 år jo på et eller andet tids­punkt ville være gået, og så ville både vi og Tyskland og Østrig og for øvrigt også alle de andre lande have gjort erfaringer, der gjorde det muligt for os at dække os mere ind.

Men jeg kan ikke forstå, at det ikke kan forstås, at mit svar går ud på, at jo, det er da rigtigt nok, at den udstationering også kan lade sig gøre under den gældende ordning, men det, der er tale om, er jo, at man med arbejdskraftens frie bevægelighed sætter en bølge i gang, og at man legaliserer det, der indtil i lørdags var illegalt. Det er nu legaliseret, og det er der, problemets virkelig størrelsesorden befinder sig. Faktisk er de arbejdsforhold, der er illegale fremover, uendelig små i forhold til de illegale forhold, der nu er legaliseret.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg tror, at hr. Langballe tager fuldstændig fejl, for problemet er jo ikke, at en polsk håndværker

kommer herop og arbejder til overenskomst­mæssig løn. Det er ikke noget problem. Det vil der være nogle, der gør, og de fleste vil opdage, at det er relativt svært, hvis de skal arbejde til overenskomstmæssig løn, at få arbejdet i forhold til en dansk håndværker.

Nej, det, der er problemet, er lige præcis de andre områder, der, hvor man ikke arbejder til overenskomstmæssig løn, hvor man ikke har en officiel arbejdstilladelse, hvor man arbejder som illegal arbejdskraft, eller hvor man udnytter ud­stationeringsdirektivet. Det er de store proble­mer.

Der synes jeg jo, at det her afspejler Dansk Folkepartis dilemma i forhold til EU. Jeg ved godt, at der er nogle i Dansk Folkeparti, som egentlig er blevet EU-modstandere, men egentlig var Dansk Folkeparti, i hvert fald Dansk Folkepartis forløber, Fremskridtspartiet, jo meget begejstret for EU, så længe det bare var kapita­lens sammenslutning med den frie bevægelig­hed af arbejdskraft og kapital og varer. Og det er jo lige præcis det, det her er et resultat af, nemlig den frie bevægelighed.

Det er jo noget, der bl.a. er sket med pakkeaf­stemningen vistnok i 1986 osv. Det er altså noget, der er sket, hvor Dansk Folkepartis mod­stand virkelig var til at overse. Fremskridtsparti­ets/Dansk Folkepartis modstand – de personer, der har været med hele vejen – er jo først kom­met på et senere tidspunkt.

Så jeg synes, at det meget godt afspejler det dilemma, som Dansk Folkeparti har i den her sag, og som man altså ikke løser med en 7-årig overgangsordning.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Jeg vil gerne, inden det lykkes hr. Søren Sønder­gaard at få mig til at tabe fatningen, for det første understrege, at jeg aldrig har været medlem af Fremskridtspartiet, og for det andet, at jeg har været svoren EU-modstander siden 1972. Min modstand har ikke kunnet øges senere hen, det var simpelt hen ikke muligt, og jeg er fortsat modstander.

Kl. 18.10

Så hr. Søren Søndergaards bemærkninger rammer bare ikke mig og rammer heller ikke Dansk Folkeparti. Dansk Folkepartis forhold til EU – det vil være hr. Søren Søndergaard bekendt – er fuldkommen entydigt. Men det er klart, at det, som hr. Søren Søndergaard tager som et dilemma, er udtryk for det, at vi må bøje os for, at

vores EU-modstand ikke har flertal i Folketinget. Så siger vi, at når det skal være, kan vi så ikke prøve at få en lille smule sund fornuft arbejdsmarkedsmæssigt ind i de tåbeligheder, der begås. Det er det, vi forsøger på, nemlig at afbøde folketingsflertallets utrolige tåbeligheder.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg kan forstå på hr. Jesper Langballe, at Dansk Folkeparti havde lidt problemer med den skøns-mæssige konfiskation. Vi har jo set gentagne gange, at anklagemyndigheden har prøvet at rejse spørgsmålet om krav om konfiskation. Vi ved, at de mennesker, der har udført arbejdet, altså dem, der har arbejdet illegalt, jo er væk på det tidspunkt, hvor sagen skal prøves ved domstolene.

Derfor kan det være svært, fordi en arbejdsgiver selvfølgelig benægter, at det er udført. Men man kan samtidig se sort på hvidt – det kan vi se i flere af sagerne og i de domme, der er faldet – at den pågældende lade eller pågældende bygning er opført, bare for at tage nogle eksempler.

Finder man ikke i Dansk Folkeparti, at det er rimeligt, at man laver en skøns-mæssig vurdering af, hvad der egentlig er tjent set i forhold til, hvad der er udbetalt til arbejdskraft, og så siger, at her er der en skøns-mæssig fortjeneste i forhold til, hvad det ville have kostet, hvis normale overenskomster herhjemme? Ville det ikke være meget rimeligt? Synes man ikke i Dansk Folkeparti, at det er meget godt på den måde at lægge skøns-mæssigheden ind?

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Mit svar er: Jo, det synes vi. Det er klart, at der ligger en retssikkerhedsmæssig risiko ved det, men o.k., der, hvor man kan skønne, at folk tjener mere ved en ulovlighed, end de betaler i bøder, kan den skøns-mæssige konfiskation være på sin plads.

Men det var egentlig noget andet, jeg sagde i min ordførertale. Det var ikke så meget den skøns-mæssige konfiskation som det, at man så fjører til, at hvis ikke man kan foretage den skøns-mæssige konfiskation, fordi der ikke er noget grundlag for at skønne, så giver vi dem et ordentligt pulver med forhøjede bøder. Der mener jeg virkelig, at man så er helt ude i vilkårligheden: Når man er i bevisnød, får folk bøder, fordi man er i bevisnød.

Det er næsten som i »Alice i Eventyrland«, hvor der er en dronning, som hver gang hun kludrer i det, og det gør hun hele tiden, finder en eller anden at pege på og siger: Af med hovedet! Så er det, at jeg spørger mig selv: Hvorfor laver Socialdemokratiet sådan noget? Det skulle vel ikke være, fordi der er en gnavende orm og en dårlig samvittighed over, at problemerne er selvforskyldte?

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg tror, at der foreligger en misforståelse, og lad os få den opklaret under udvalgsarbejdet. Lovgivningen ser faktisk sådan ud i dag, at såfremt man ikke kan foretage konfiskation, skal det afspejle sig i bødestørrelsen. Det er gældende lovgivning. Vi mener stadig væk, at det er rigtigt for selve den forseelse, hvor der er brugt illegal arbejdskraft, at have en sanktion enten i form af bøde eller frihedsstraf. Det er sanktionen for det at beskæftige illegal arbejdskraft.

Men derudover mener vi altså også, at det er såre naturligt og rimeligt, at man ikke skal kunne tjene på, at man rent faktisk har gjort noget, der var ulovligt. Så man kan sige, at det jo er to alen ud af et stykke, men at det er to forskellige ting. Er man ikke enig i det i Dansk Folkeparti?

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Jo, men jeg har jo sagt, at det princip er vi enige om. Folk skal ikke kunne tjene på ulovligheder. Men det er bare så besynderligt formuleret, at jeg glæder mig til at se høringssvaret fra Advokatrådet og Dommerforeningen – så vidt jeg husker, har de fået det tilsendt – og hvad de vil sige til, at man, når man ikke kan konfiskere, fordi der ikke er noget grundlag at skønne på, simpelt hen forhøjer bøderne. Ud fra hvilket skøn forhøjer man bøderne? Det betyder jo simpelt hen, at der ingen bevisligheder er.

Kl. 18.15

Må jeg så føje til: Det er egentlig ikke, fordi jeg vil gøre noget særlig stort nummer ud af det, for sådan noget er vel, som integrationsministeren sagde, tekniske knaster, som man kan file væk. Det er bare, fordi jeg ikke kunne lade være med at stille det drilagtige spørgsmål: Jamen hvad skyldes det? Det er jo ikke typisk for Socialdemokratiet bare sådan at sige af med hovedet, fordi man ikke kan bevise noget.

Så det er jo altså mistanken om, og det var det, der var det væsentlige for mig, at det er en

orm af dårlig samvittighed, der gnaver i Socialdemokratiet, fordi alle de virkelige problemer i forbindelse med arbejdskraftens frie bevægelighed efter østudvidelsen er selvforskyldte.

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

Hr. Jesper Langballe bliver ved med at snakke udenom og roder sig ind i forskellige forklaringer, som jeg tror der er mange, der har svært ved at finde både hoved og hale i.

Jeg vil godt spørge hr. Jesper Langballe: Denne sag, vi behandler nu her, handler om illegal arbejdskraft, ikke den der gentagelse og gentagelse og gentagelse om arbejdskraftens frie bevægelighed. Det her forslag er fremsat som et værn mod de arbejdsgivere, som vil udnytte et fattigdomsproblem for nogle borgere, som ikke kan skaffe brød på bordet, men som kan komme herop og blive underbetalt. Det kan ikke afvises, at det er det, det handler om.

Det, jeg så spørger om, er: Hvorfor vil Dansk Folkeparti, når de nu har så meget imod hele EU-konstruktionen, ikke være med til, at vi får sat en bom for det, så det her ikke kan foregå? I den sidste ende løser det her problem sig jo heller ikke om 20 år. Det her problem vil jo være der hele tiden, fordi fattigdom er så udbredt i de nye lande.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Det er da mærkeligt, at fru Anne-Marie Meldgaard ikke vil give mig lov til at have mere end en tanke i hovedet ad gangen.

Det, fru Anne-Marie Meldgaard siger, har jeg sagt, og det har jeg rost lovforslaget for. Jeg mener virkelig, at de illegale arbejdsforhold, der kan være, skal vi tage os af. Derfor har jeg sagt, at vi går ind for Socialdemokratiets lovforslag, ingen tvivl om det.

Så følger jeg til, at de virkelig store problemer ligger et andet sted. Skal vi sige, at der indtil nu er 6.000 illegalt arbejdende gæster i Danmark? Skal vi gå ud fra, at af dem er de 5.500 fra de nye EU-lande? De er så nu lige pludselig blevet legale. Så er der 500 tilbage fra Ukraine, Hviderusland, hvad ved jeg, som er illegalt beskæftiget her i landet. Det skal der selvfølgelig gøres noget ved, det mener vi også, og derfor siger vi ja tak til Socialdemokratiets forslag, men derfor kan vi da godt synes, at der er lidt proportionsforvrængning i hele perspektivet.

(Kort bemærkning).

Anne-Marie Meldgaard (S):

Det glæder mig da, at Dansk Folkeparti vil støtte Socialdemokratiets forslag, for så kan det jo være, at vi kan få vedtaget forslaget inden sommerferien. Jeg håber da meget, at den konstruktive tilgang, som jeg har hørt nu her, fører dertil, at det her forslag bliver gennemført. Det vil jeg selvfølgelig gerne have en bekræftelse på.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Fru Anne-Marie Meldgaard begyndte med at sige, at jeg rodede rundt i det hele, sejlede rundt osv. Nu viser det sig så, at det er fru Anne-Marie Meldgaard, der ikke har hørt min ordførertale. Men det skal være hende tilgivet, hvis hun nu har forstået, hvad jeg har sagt, nemlig at vi støtter forslaget. Selv om det er en meget lille del af det problem, som det danske arbejdsmarked står over for med hensyn til indvandret arbejdskraft, som forslaget løser, så støtter vi det.

Som jeg også sagde i min ordførertale, støtter vi, at der sker noget inden sommerferien. Vi kan slet ikke se nogen grund til, at det skal vente. Selv om integrationsministeren siger, at det er svært at være regering, og at man skal have god tid til tingene, så mener vi ikke, at så god tid er nødvendig i det her tilfælde.

Kl. 18.20

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Så er det hr. Lars Barfoed som ordfører.

Lars Barfoed (KF):

I Det Konservative Folkeparti er vi tilhængere af en hård kurs over for lovovertrædelser og kriminalitet. Derfor er vi også tilhængere af en hård kurs over for arbejdsgivere, som ulovligt beskæftiger udlændinge. Sådan er det.

Der er da også noget, der tyder på, at de foranstaltninger, der er gjort indtil nu, ikke har været tilstrækkelige. Konsekvensen af det er selvfølgelig, at vi i Det Konservative Folkeparti er åbne over for at drøfte en skærpelse af de tiltag, der allerede er gjort, og også over for at drøfte, om vi kunne finde på yderligere tiltag, der mere effektivt kan bekæmpe brugen af ulovligt beskæftigede udlændinge.

Når det så gælder forslaget om en forhøjelse af straffniveauet, som lovforslaget jo lægger op til, er det da absolut en mulighed, som vi skal se på. Det er da klart, at det, at der er udsigt til en mere alvorlig straf, en højere straf, både når det

gælder frihedsberøvelse, og når det gælder den økonomiske sanktion, nok vil få arbejdsgivere til at holde sig tilbage fra at beskæftige udlændinge ulovligt, især hvis der også er udsigt til, at det bliver opdaget, at de gør det. Det er selvfølgelig den anden del af det, at vi også hele tiden må arbejde med, hvordan vi bedre kan få øje på dem, der beskæftiger udlændinge ulovligt, få dem afsløret, pågrebet og tiltalt.

Jeg må dog også sige, at som i alle andre sammenhænge, skal der være den fornødne retssikkerhed, for uanset hvor alvorlige lovovertrædelser der er tale om, skal der naturligvis være en retssikkerhed for dem, der bliver tiltalt.

Derfor er vi også i Det Konservative Folkeparti umiddelbart betænkelige ved de elementer i lovforslaget, der drejer sig om et mere objektivt strafansvar, og også over for muligheden for at konfiskere økonomiske fordele, som i mangel af bedre skal kunne opgøres ved et skøn. Men lad os nu se på de muligheder under udvalgsarbejdet. Det bliver der jo rig lejlighed til.

For så vidt angår forslaget om, at man skal kunne frakendes retten til at drive virksomhed, som altså er et beslutningsforslag, hvor regeringen skal forpligtes til at sikre det ved gentagne ulovligheder af denne art, er der jo, som justitsministeren allerede har nævnt, hjemmel til det i straffeloven.

Jeg hørte på fru Lissa Mathiasen tidligere i debatten, at fru Lissa Mathiasen mente, at det så var noget, man normalt ikke benyttede sig af, når der er tale om overtrædelse af særlovgivning. Jeg synes, at det er noget, som vi må have afdækket under udvalgsbehandlingen: Hvordan forholder det sig, og stiller det sig hindrende i vejen for at anvende den sanktionsmulighed i de her sammenhænge?

Her må man jo også være opmærksom på, at det er en ganske alvorlig sanktion at frakende nogle retten til at drive virksomhed. Der skal være den fornødne proportion, og derfor mener jeg også, at vi må se på i praksis, hvornår er det, at man allerede i dag benytter den sanktion, og er det så sammenligneligt og fornuftigt i forhold til måske at anvende den i større udstrækning, når det gælder ulovlig beskæftigelse af udlændinge?

Igen: Vi er da ikke afvisende over for det, men der skal være en fornuftig proportion mellem straffen og den lovovertrædelse, der begås, og det skal ses i sammenhæng med anvendelse af denne sanktionsform i forhold til andre lovovertrædelser.

Jeg synes, at vi skal få alt det afdækket under udvalgsarbejdet. I det hele taget er der nok behov for en nærmere analyse også af effekterne af de hidtidige foranstaltninger. For selv om meget kunne tyde på, at de foranstaltninger ikke har været tilstrækkelige, så synes jeg godt, at vi kunne have behov for at få belyst så tæt som muligt, hvordan foranstaltningerne har virket, inden vi lægger os fast på de skærpede og yderligere tiltag, der skal gøres.

Kl. 18.25

Vi er i Det Konservative Folkeparti positivt indstillede over for at se nærmere på de forslag, der ligger, både lovforslaget og for så vidt også beslutningsforslaget.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg vil da godt takke hr. Lars Barfoed for en positiv tilgang til forslaget. I den forbindelse vil jeg godt spørge: Når hr. Lars Barfoed siger, at man er parat til under udvalgsarbejdet at kigge på det for at få det mest hensigtsmæssige – det vil vi jo altid gerne og også meget gerne medvirke til – betyder det så, at hr. Lars Barfoed er indstillet på at gøre det her arbejde færdigt inden sommerferien, så vi hurtigt kan få en ny lovgivning til at træde i kraft som et bedre værn mod brugen af illegal arbejdskraft? Må vi forstå det sådan?

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Vi bliver jo i dette Folketing nogle gange beskyldt for lovsjusk, og man kan ikke afvise, at det endda nogle gange er med rette. Jeg må sige, at jeg tvivler på, at vi i den periode, der er tilbage af denne folketingsssamling, kan få en tilstrækkelig grundig belysning dels af effekten af de hidtidige foranstaltninger, dels af de forskellige yderligere foranstaltninger, der kunne komme på tale. Så jeg regner det ikke for sandsynligt, at vi kan få en tilstrækkelig tilbundsående analyse, inden denne folketingsssamling er afsluttet.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Må jeg forstå det svar fra hr. Lars Barfoed som: Godt forsøgt, men det faldt måske alligevel ikke helt heldigt ud, og at man alligevel fra konservativ side siger, at man venter, til regeringen kommer med noget til efteråret, at man ikke er parat til at gribe ind, selv om vi ser ulovlighederne

fløjte om ørerne på os? Er det sådan, jeg må forstå svaret?

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Jeg tror roligt, at fru Lissa Mathiasen kan regne med, at hvis regeringen ikke føler sig parat til at gribe ind, så føler Det Konservative Folkeparti sig heller ikke parat til at gribe ind i den her sammenhæng. Jeg regner det som sagt ikke for sandsynligt, at vi kan nå dertil.

Principielt havde vi jo ikke noget imod at gennemføre en lovgivning inden sommerferien, hvis det var sådan, at regeringen var parat til at fremsætte de fornødne forslag, som vi kunne støtte. Jeg tror altså, at dette forslag fra Socialdemokratiets side er fremsat så sent i samlingen, at det vil være meget vanskeligt at få den fornødne grundige behandling af det inden sommerferien.

Selv om det naturligvis er vigtigt at få gjort noget ved de her problemer, så tror jeg på den anden side ikke, at der er så forfærdelig meget forgjort ved, at vi venter med at vedtage nogle forslag til efter sommerferieperiodens afslutning.

Formanden:

Så er det fru Anne Baastrup som ordfører.

Anne Baastrup (SF):

Ifølge straffelovens § 244 får man fængsel i indtil 3 år, hvis man øver vold mod eller på anden måde angriber en andens legeme. Jeg så en dom, hvor der var en, der fik en blodtud af sin bedste ven. Den bedste ven fik en fængselsstraf på 3 måneder.

Det vil sige, at når man har den almindelige bestemmelse, hvor folk meget ofte kommer til at begå kriminalitet i affekt, fuldskab eller andet, så har højrefløjen ingen problemer med at fastsætte en strafferamme på 3 år og mere. Når det drejer sig om velovervejede, gennemtænkt kriminalitet, hvor man klart kan se, hvilken lovgivning man overtræder, man kender risikoen, konsekvenserne, straffen osv., man udnytter andre, man snyder og bedrager, herunder også staten, så har højrefløjen problemer.

Nu står vi så i en situation, hvor et folketingsflertal støtter intentionerne i det her lovforslag. Vi må jo så gå ud fra, at justitsministeren og ministeren for integration og udlændinge i fællesskab vil være med til sammen med folketingsflertallet at regulere eller ændre på lovforslaget

på en sådan måde, at det er forsvarlige og ordentlige formuleringer hele vejen igennem svarende til den måde, man ellers ville have lavet lovændringen på til oktober.

Hvis regeringen afviser at gøre det, så synes jeg ikke, at det er godt kammeratskab. Det må være sådan, at når man kan konstatere et flertal for en lovændring, hvor intentionerne er klare, men hvor der er problemer omkring konfiskationen, og hvordan den sker, og problemer omkring formuleringen og omkring det objektive ansvar, og om det kan være rigtigt, at det objektive bødeansvar kan ændres til en fængselsstraf osv. - der kan være en lang række elementer i lovforslaget, hvor jeg også selv kan se, at der kan være problemer - så må vi bare forvente, at regeringen er parat med den tekniske bistand, således at lovforslaget kan blive vedtaget i denne samling.

Kl. 18.30

Jeg og SF mener, det er vigtigt, at vi tager alvorligt fat på den illegale arbejdskraft. Det er vigtigt, bl.a. fordi udvidelsen er så utrolig central for de øst- og centraleuropæiske lande, og derfor er det jo fuldstændig uholdbart for den danske befolkning, hvis man konstant mødes med antydninger, rygter osv. om, at vi mister vores arbejde hver og én, hvis vi ikke får standset den illegale arbejdskraft.

Jeg tror ikke selv på, at det er så slemt, som man rygtevis hører, og jeg tror ikke på den trussel, som bl.a. JuniBevægelsen havde på deres store plakat »Velkommen til 40 millioner polakker«. Jeg tror ikke, at den skjulte dårlige vits omkring udvidelsen på nogen måde har en sandhed i sig, men det er den blotte angst og utryghed, jeg mener, at vi skal få gjort op med.

Derfor vil jeg opfordre regeringen og de to regeringsrepræsentanter til at gøre deres embedsværk parat til at yde bistand i forbindelse med udvalgsarbejdet, således at det her lovforslag kan vedtages i god ro og orden, inden samlingen slutter.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg synes, at der var sådan en underlig neddæmpning af problemet, og det må jeg indrømme at jeg ikke kan forstå. Jeg ved godt, at SF skal forsvare den aftale, som SF har været med til at indgå. Men vil fru Anne Baastrup ikke bekræfte, at det faktisk er sådan, at det med den aftale, SF har indgået, betyder, at folk, som er kommet hertil på legale vilkår fra de tidligere østlande og

har fået et legalt arbejde, og som derefter bliver afskediget fra deres arbejde, fra den ene dag til den anden står uden noget opholdsgrundlag, at de, uanset om de måtte have arbejdet i 2 år og været medlem af en fagforening og en a-kasse osv., så ikke får en krone? Hvad skal de mennesker leve af? Er risikoen ikke, at lige præcis de folk, der kommer på legale vilkår, i forbindelse med fyringer bliver tvunget til at søge illegalt arbejde, og at det derfor er et større problem, end fru Anne Baastrup prøver at give det udseende af?

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg håber, at den aftale, som vi har indgået med regeringspartierne, Socialdemokratiet, De Radikale og Kristendemokraterne, kommer til at betyde, at det her lovforslag ikke får den store betydning, men det er jo netop for at dække os fuldstændig ind, at vi i SF synes, det er vigtigt, at det her lovforslag bliver vedtaget.

Jeg ved godt, at Enhedslisten desværre ikke ville være med i denne her aftale, men vi fandt, det var det rigtige at gøre, og det står vi naturligvis ved. Vi håber ikke, at problemet bliver så stort. Det er i hvert fald det, som de forskellige repræsentanter fra de øst- og centraleuropæiske lande omkring Danmark selv siger det ikke gør. Vi satses på, at de taler sandt, og at de har en underbygget begrundelse for, at det er rigtigt, hvad de siger, og at der ikke kommer så megen illegal arbejdskraft til Danmark.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Ja, håbet er jo lysegrønt, men de vurderinger af, hvor mange der kommer, er jo vurderinger af, hvor mange der kommer legalt. Det er jo ikke vurderinger af, hvor mange der kommer illegalt. Og det er sikkert rigtigt, at der ikke er mange, der vil komme legalt, bl.a. fordi deres mulighed for at få arbejde til overenskomstmæssig løn sikkert vil være relativt begrænset, men der vil jo stadig væk være en efterspørgsel.

Man vil altså have to problemer. Det ene problem, man vil have, er nogle rige danskere, som godt vil have udført noget arbejde billigt, og det andet problem, man vil have, er nogle fattige østeuropæere. Det bliver der jo ikke ændret på.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Nu synes jeg, at hr. Søren Søndergaard kører i ring. Hr. Søren Søndergaard kritiserede, at SF havde indgået en aftale, hvorefter folk kunne arbejde her på overenskomstmæssige vilkår, og så er der ikke noget opholdsgrundlag bagefter. Det er altså legal arbejdskraft, som ikke har noget opholdsgrundlag.

Nu siger hr. Søren Søndergaard, at det, der er problemet, er den illegale arbejdskraft: Yes, og det er så også det, vi forsøger at reparere på med det her lovforslag. Det er derfor, SF støtter lovforslaget.

Formanden:

Så er det fru Elisabeth Arnold som ordfører.

Kl. 18.35

Elisabeth Arnold (RV):

Det Radikale Venstre har grundlæggende en overvejende positiv holdning til de to forslag, der er fremlagt her: lovforslaget om ændring af udlændingelovgivningen og beslutningsforslaget om frakendelse af retten til at udøve virksomhed for arbejdsgivere, der beskæftiger illegal arbejdskraft.

Vi er for en øget strafudmåling. Om det skal være helt op til 3 år, eller om det blot skal være en fordobling, som integrationsministeren nævnte, vil vi lade være op til forhandlingerne i udvalget.

Vi er, ligesom flere andre ordførere har nævnt, også lidt betænkelige ved den sidste del, nemlig det objektive ansvar. Vi er også lidt betænkelige ved det øgede skøn ved fortjeneste af bedømmelsen. Men hvor tidligere ordførere har brugt disse betænkeligheder til at tage afstand fra forslaget, vil vi gerne bruge det som et afsæt til at sige, at vi grundlæggende er positive over for forslaget.

Vi vil gerne diskutere de her ting i udvalget, og hvis det skal være muligt at skaffe et flertal, hvad meget tyder på, så vil vi gerne være med til at udforme nogle ændringsforslag, som gør, at disse betænkeligheder, jeg har nævnt her, kan blive manet i jorden.

Noget af det, der har generet os meget i den forløbne tid, er selvfølgelig, at bøderne eller de økonomiske afsavn, som en arbejdsgiver har måttet lide efter at være blevet afsløret i at beskæftige illegal arbejdskraft, ikke har stået i et rimeligt forhold til den fortjeneste, arbejdsgiveren har kunnet få, og derfor er der stadig væk incita-

ment til at ansætte illegal arbejdskraft. Det, der har været problemet, er jo, at bødeniveauet har været for lavt eller konfiskationsmulighederne har været for svage.

Pengepungen er nu engang den ømmeste legemsdel på de fleste arbejdsgivere, og derfor er det dér, vi skal sætte ind og sørge for, at det ikke kan betale sig; så vil incitamentet selvfølgelig forsvinde.

Vi medvirker meget gerne til en positiv fremdrift i udvalget i forbindelse med det her forslag.

(Kort bemærkning).

Per Dalgaard (DF):

Jeg vil gerne spørge fru Elisabeth Arnold, som jo repræsenterer et parti, der har forståelse for mange ting og sager og retfærdighed her i samfundet, om den fradømmelse af retten til at drive virksomhed også gælder de ejere af kiosker og pizzeriaer, som svindler i ét væk i de store danske byer.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Naturligvis gør det det. Loven gælder for alle, også for de pizzeriaer, som hr. Per Dalgaard nævner. Sådan er loven.

(Kort bemærkning).

Per Dalgaard (DF):

Så vil jeg også spørge De Radikale, om de har et bud på, hvor stort et omfang det her, hvor der også er tale om reparation af carporte og huse i forbindelse med den svindel, der foregår på de førnævnte steder, egentlig har.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg har ikke, som tidligere ordførere også har sagt at de ikke havde, foretaget personlig research på området. Jeg må henholde mig til den statistik, der findes i politiets årsrapporter om, hvilke typer forbrydelse der florerer i samfundet, hvilke domfældelser der sker. Og det er de eneste statistikker, jeg har at henholde mig til.

Formanden:

Så er det hr. Søren Søndergaard som ordfører.

Søren Søndergaard (EL):

Lad mig slå fast fra starten, at Enhedslisten støtter alle tiltag, som kan medvirke til at begrænse arbejdsgiveres og privatpersoners misbrug af il-

legal arbejdskraft, og derfor er vi også positive over for de to forslag, som vi behandler her.

Sagen er, at misbrug af illegal arbejdskraft udgør en reel trussel, ikke bare en imaginær, men en reel trussel mod anstændige løn- og arbejdsforhold ikke alene for dem, der arbejder illegalt, men også for dem, der organiseret arbejder inden for de berørte brancher og arbejdsområder.

Et af de mest udsatte områder er rengøringsbranchen. Siden RestaurationsBranchens Forbund i 1991 offentliggjorde et omfattende materiale om de såkaldte piratrenøringsselskaber, har problemets omfang været velkendt. Piratfirmaerne opererer ved hjælp af en uskøn blanding af sort og illegalt arbejde, og over for de ansatte bruges ofte mafialignende metoder for at undgå, at myndigheder, fagforeninger eller andre får kendskab til, hvad der reelt foregår.

Problemet med kontrol af firmaers misbrug af illegal arbejdskraft forstærkes af, at firmaerne tit udfører opgaver, som er udliciteret af restauranter og hoteller. Her vil jeg i øvrigt fremhæve, at det ikke handler om små lumre værtshuse og hoteller i sidegaderne. Listen over steder, som Told og Skat de seneste år har afsløret illegalt arbejde på, omfatter bl.a. restauranter i Tivoli, instederne Café Ketchup og Victor og luksushoteller som D'Angleterre og Marriot.

Her har vi i øvrigt at gøre med et område, hvor der savnes lovgivning, der kan gøre hotellerne og restauranterne medansvarlige for, hvad der foregår på deres arbejdsplads.

I dag kan ledelsen bare tørre ansvaret af på et udefrakommende firma. Som direktøren for D'Angleterre sagde, da Told og Skat afslørede illegal arbejdskraft på hotellet: »Det var en underleverandør, der havde ansvaret for de opvaske-re, der blev taget af politiet. Det mener jeg ikke jeg kan drages til ansvar for.«

Kl. 18.40

Problemet er, at manden har ret. Det er ikke i dag muligt at pålægge ham et medansvar og det på trods af, at hotellernes og restauranternes aftaler med piratrenøringsselskaberne tit ligger på et niveau, hvor det simpelt hen ikke kan lade sig gøre at give de ansatte noget, der ligner overenskomstmæssig løn. Det problem løses i øvrigt ikke af de to forslag, vi behandler her.

Fra Enhedslistens side har vi tidligere fremsat forslag om, at firmaer, der udliciterer serviceopgaver, skal kunne gøres medansvarlige, hvis underleverandørerne gør brug af illegal eller sort arbejdskraft, et forslag, som vi vil genfremsætte i næste samling.

Når vi snakker om ansvar, er det for mig at se slående, at lovgivningen aktuelt tenderer mod at behandle forbryderne mildere end ofrene. De arbejdere, der som sidste udvej for at kunne forsørge sig selv og deres familie arbejder illegalt i Danmark og bliver misbrugt til at arbejde under kummerlige vilkår, straffes øjeblikkelig med hjemsendelse, mens arbejdsgiverne enten slipper helt fri for straf på grund af uvidenhed eller kun straffes med bøder i en størrelsesorden, så det end ikke opvejer deres gevinst ved at underbetale folk.

Mange af de sager om illegalt arbejde, vi har været vidne til de seneste år, handler om private bygherrer, som hyrer ekstremt billig arbejdskraft til at renovere deres luksusvillaer. Et af de seneste eksempler er direktøren for Noa Noa, som blev grebet på fersk gerning i at benytte illegal, polsk arbejdskraft på sin grund ved Esrum Sø. Der er altså ikke tale om mennesker, der af nød bryder landets love for at få tag over hovedet.

Som bekendt indeholder de to forslag dels en udvidet strafferamme for dem, der misbruger illegal arbejdskraft, dels en mulighed for at frakende arbejdsgivere, der bliver snuppet gentagne gange, retten til at drive virksomhed. Til en vis grænse er jeg enig med forslagsstillerne i, at forøget straf kan have en præventiv virkning i den slags sager. Men jeg vil også godt tilføje, som vi har været inde på tidligere i debatten, at også på dette område er der brug for andre initiativer end blot øget straf.

Vi har tidligere her i Folketinget vedtaget et tættere samarbejde mellem myndighederne og de faglige organisationer med henblik på forbedret kontrol og hurtigere indgriben over for de arbejdsgivere, der misbruger illegal arbejdskraft. Det er et initiativ, som Enhedslisten bakker op. Men jeg mener ikke, at vi dermed kan tro, at den hellige grav er vel forvaret.

Jeg vil her fremhæve et problem, som er skabt af partierne bag aftalen om overgangsregler i forbindelse med østudvidelsen. I bestræbelserne på at være så restriktive som muligt, ikke over for arbejdsgiverne, der tænkes at misbruge billig arbejdskraft fra Østeuropa, men over for de østeuropæiske arbejdere, har østafstalepartierne skabt en ladeport for illegalt arbejde. Sagen er jo, at en østeuropæer, der kommer her til landet og arbejder på ordinære vilkår, bliver ladet økonomisk i stikken, hvis vedkommende mister sit job. Ingen kontanthjælp, ingen arbejdsløshedsdagpenge, men trods alt mulighed for at blive

her i landet i op til 6 måneder for at søge et nyt job.

Enhver, der vil gøre sig ulejlighed med at sætte sig ind i den østeuropæiske arbejders situation, kan se, at vedkommende vil være ret så motiveret for at påtage sig et næsten hvilken som helst arbejde for at kunne overleve i de 6 måneder og dermed forlænge fristen for at kunne fortsætte sin tilværelse i Danmark. Og det er måske også forståeligt, hvis de østeuropæiske arbejdere risikerer at få et lettere anstrengt forhold til det danske samfund, hvis de efter at have arbejdet, efter at have skabt profit til arbejdsgiveren, have betalt skat og moms i 3, 4 eller 5 år som tak får en fyreseddel, en udvisning og nul kroner derefter.

Jeg må altså sige, at jeg savner lidt mere stringens, lidt mere logik og konsekvens i bl.a. forslagsstillerens bestræbelser på at begrænse arbejdsgivernes misbrug af illegal arbejdskraft. Men det ændrer ikke ved, og det vil jeg godt gentage, at Enhedslisten støtter forslagene.

Formanden:

Så er det fru Bodil Kornbek som ordfører.

Bodil Kornbek (KD):

Socialdemokratiet har fremsat to forslag, der skal skærpe straffen for arbejdsgivere, der beskæftiger illegal arbejdskraft.

Illegal arbejdskraft er selvfølgelig fuldstændig uacceptabel. Den er jo med til at underminere hele arbejdsmarkedet. Hele erhvervslivet, som følger reglerne, kan blive udkonkurreret ved illegal arbejdskraft, for ikke at tale om, at arbejdsledige har ringere mulighed for at få job. Og så er der skatten og alle de andre ting. Illegal arbejdskraft er uacceptabel.

Derfor er vi selvfølgelig også enige med forslagsstillerne i, at vi må sikre os mod, at der bliver ansat illegal arbejdskraft i Danmark. Og vi er positive over for de her to forslag.

Kl. 18.45

Det ene forslag, L 217, vedrører bl.a. forhøjelse af strafferammen fra 1 til 3 år i de situationer, hvor en arbejdsgiver beskæftiger personer, der ikke har retskrav på opholdstilladelse i Danmark, og som heller ikke har arbejdstilladelse. For de personer, der har retskrav på opholds- og arbejdstilladelse, men som ikke har den fornødne arbejdstilladelse, skærper man straffen fra 1 til 2 år. Det er vi positive over for.

Et andet element i det forslag er så spørgsmålet om objektivt ansvar, og det er vi ikke begej-

strede for. Men det skal jo ikke hindre os i, at vi under udvalgsarbejdet går meget konstruktivt ind i behandlingen af det, da vi mener, det er vigtigt, at der er fokus på det område. Og vi ser gerne nogle stramminger. Så der regner vi med at vi kan blive enige om et eller andet.

Det andet forslag, B 168, medfører, at arbejdsgivere, der gentagne gange beskæftiger illegal arbejdskraft, bliver frakendt retten til at udøve virksomhed. Fint. Men der synes jeg, det er vigtigt, at vi får præciseret, hvor længe en frakendelse af retten til at udøve virksomhed skal vare. Jeg mener, at der i forslaget står noget om, at det eventuelt kan vare op til 5 år. Men jeg synes, det er vigtigt, at det nøjagtig bliver præciseret, hvad det er, vi taler om, også med hensyn til de arbejdsgivere, der nu vil komme i klemme i det her, sådan at de er klar over, at det er det her, der kræves, og at det er det her, straffen er.

Men det er sådan nogle småting, som vi gerne ser på under udvalgsarbejdet. Ellers er vi meget positive over for intentionerne og forslaget i sin helhed, så vi vil kunne støtte med et par småændringer.

Formanden:

Så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Lissa Mathiasen.

Lissa Mathiasen (S):

Jeg vil godt starte med til alle ordførerne at sige tak for debatten. Jeg synes faktisk, den har været god. Det er klart, at man nok ikke er mindre tilfreds, når der har tegnet sig et flertal for at ville rykke på det her område.

Jeg er jo nødt til at sige, at ingen skal være i tvivl om, at det her ikke er et udtryk for, at vi fra Socialdemokratiets side pludselig har haft et ønske om at udvise stor ildhu. Næ, med de ændringer, der blev lavet i 2001, troede vi faktisk, at de sanktioner ville være med til at skabe så meget konsekvens, at man ikke ønskede at udnytte brugen af illegal arbejdskraft. Men hvis vi så kigger lidt på, hvad der er sket siden, så har vi måttet konstatere, at det ikke har rakt. Tværtimod tyder noget på, at det i de senere år er eskaleret til trods for de stramminger.

Det, der så har været vores idé med det her, har været at få en flertrinsraket etableret. Og netop derfor tog vi sidste år sammen med andre partier op at få lavet de der regionale netværk i form af, at vi fik en vedtagelse igennem her i Folketinget, som pålagde regeringen, at der skulle etableres regionale netværk med politi,

Told og Skat og med arbejdsmarkedets parter. De er kommet godt op at stå, stort set alle vegne, her over vinteren.

Det næste initiativ var, at vi kom med et beslutningsforslag om praktikanter fra tredjelande. Her så vi nemlig også, hvordan nogle fandt en smutvej til at have illegal arbejdskraft under dække af, at de havde praktikanter. Det har vi også fået på plads.

Hvad var så næste skridt? Ja, det var selvfølgelig at sige: Godt, nu har vi altså også en del domme, der er faldet, nu må vi kigge på, hvordan sanktionerne skal skrues sammen. Vi har jo måttet konstatere, at netop som sanktionerne har været skruet sammen, så har vi set, at specielt på visse områder er det vokset igennem de senere år.

Jeg vil godt sige, at vi betragter det at få dannet netværk som værende næsten at gøre folk til grin, hvis man samtidig siger: Fint, I knokler, og politiet kommer ud og får fat i de mennesker, der arbejder illegalt, hvis der så ikke samtidig er en så kraftig sanktion, at det får en præventiv effekt i forhold til dem, der direkte har udnyttet illegal arbejdskraft, og også får andre til at sige: Den her tanke skal jeg i hvert fald ikke ind på. Det skulle gerne have en dobbelt effekt. Og derfor synes vi, at tiden er rigtig til at komme med det.

Jeg vil også godt sige, at jeg selv mener, at det er meget velovervejet, at det er meget gennemtænkt, og vi synes bare, at det er en hilsen om, at vi ikke vil acceptere brugen af den her illegale arbejdskraft.

Vi kommer jo ikke uden om, at hvis ikke vi havde arbejdsgivere, der ville bruge illegal arbejdskraft, så havde vi heller ikke noget problem. Jeg vil sige det på den måde, at de mennesker, der kommer her til landet og er parat til at arbejde for en billig penge, jo typisk er mennesker i nød. Jeg har før brugt udtrykket, at nogle af de arbejdsforhold, vi har set, nærmest har lignet slaveri. Når vi ser, hvad det er for usle forhold, mange af dem har måttet bo under, så er det noget, der er så grimt, at vi godt kan undvære det.

Kl. 18.50

Og der er ingen tvivl. Der er en klar årsagssammenhæng: Hvis ikke vi havde de her arbejdsgivere, så havde vi heller ikke det her illegale arbejde, og derfor synes vi altså, at det er væsentligt at gå ind og virkelig gøre den her indsats.

Når vi lægger op til en kraftig ændring af bøderne, er det, som jeg tror også fru Elisabeth Arnold sagde, fordi et af de steder, hvor det gør ubehagelig ondt, er, når man bliver ramt tilpas hårdt på pengepungen. Jeg anerkender, at det er meget hårdt at hæve udgangspunktet for bødestørrelserne fra 10.000 kr., som de i dag er pr. mand pr. måned, til at sige 160.000 kr. pr. mand pr. måned, men jeg kan alligevel ikke lade være med andet end kort at prøve at spørge, hvad det er for nogle domme, vi ser, der er faldet.

Vi har en sag, der er afgjort i Vestre Landsret, hvor man har taget en arbejdsgiver i at have tre litauiske statsborgere i arbejde. Man siger endda fra Vestre Landsret, at man fandt, at arbejdsgiveren i hvert fald havde handlet groft uagtsomt. Tre mand – og en bøde udmålt til 15.000 kr.

Vi har en anden sag: Østre Landsret, beskæftiget fire personer, tre polakker og en tjekkisk statsborger. Landsretten stadfæstede den idømte bøde på 15.000 kr.

Så har vi haft en sag her i efteråret, hvor der var otte illegale, der var blevet taget. Byretten udmålte bøden til 60.000 kr., og samtidig kunne anklagemyndigheden ikke få medhold i sin påstand om konfiskation, idet retten bemærkede, at den tiltalte næppe havde haft nogen stor fortjeneste for færdiggørelsen af den hal, som de udenlandske arbejdere var beskæftiget med. Alt i alt var den næppe blevet meget billigere, end hvis et dansk firma havde opført den fra grunden.

Jeg mener slet ikke, der skal tages hensyn til, om man har sparet noget, men jeg synes i hvert fald, at de få domme, som jeg har læst op, meget klart viser, at det her ingen præventiv effekt har. Det får ingen til at lade være med at gøre det. Hvis nogen kan se deres snit til det og er tilpas anløbne i moral, så er de parate til også at ville ansætte illegal arbejdskraft.

Der blev sagt fra Venstres ordfører, hr. Freddy Dam, at for Venstre var opdagelsesrisikoen vigtigere. Hr. Freddy Dam mente også, at det, at opdagelsesrisikoen var høj, vejede tungere for dem, der brugte illegal arbejdskraft, end bødens størrelse. Jeg tror ikke, det betyder så meget, at man bliver opdaget, for man er åbenbart så anløben, at man er parat til at have den konkurrenceforvriddning over for andre, parat til at misbruge mennesker. Derfor tror jeg ikke, at opdagelsesrisikoen tæller så meget. Næ, det, der tæller, er: Kan det betale sig? Og derfor ser vi stadig væk nogle fortsætte, og det er det, vi vil stoppe.

Dansk Folkeparti rejste nogle spørgsmål, og dem synes jeg absolut vi skal gå ind i. Jeg vil ellers godt sige tak for en positiv holdning fra Dansk Folkeparti. Men der var én ting, der slog mig. Det blev sagt af Dansk Folkepartis ordfører, hr. Jesper Langballe, som om man kun mener, at det her er et problem i forhold til de tidligere østeuropæiske lande, dem, der nu er kommet med i EU fra her 1. maj. Vi anser ikke kun det her som et problem i forhold til de nye europæiske lande, vi anser det også som et problem i forbindelse med personer, der kommer fra tredjelands, og vi er lige optaget af at sige over for begge grupper: Vi vil ikke acceptere, I kommer her til landet. Vi vil ikke acceptere, I er her i landet og bliver brugt som illegal arbejdskraft.

Hr. Lars Barfoed sagde, at man gerne ville støtte, men ville alligevel afvente regeringen, og det var vel egentlig også det, der lå fra Venstres side. Man vil gerne støtte, fordi man ikke kan lide at sige, at man godt vil gå ind for illegal arbejdskraft, og derfor tager man afstand, men konsekvensen af at ville gå ind og gribe ind for alvor er der ikke.

Jeg må også sige, at når integrationsministeren siger, at vi jo nu har fået netværk, at vi jo nu har fået nogle ting op og stå, så lad os nu vente, vi kan vente til efteråret, så synes jeg ikke, vi har tid til at vente. Der skal ske et indgreb nu, og det er også grunden til, at vi er kommet med forslaget.

Kl. 18.55

Vi er da selvfølgelig glade for, at integrationsministeren er positiv med hensyn til overhovedet at ville gå ind og se på spørgsmålet. Derfor håber jeg også, at det kommer til at give sig udslag i, at begge ministre konstruktivt vil være hjælpsomme under udvalgsarbejdet.

For der er stillet nogle spørgsmål. Der er stillet nogle spørgsmål om god tro. Og jeg vil godt sige, at jeg endnu aldrig har mødt en person, der er i stand til at forklare mig, hvordan man kan ansætte illegal arbejdskraft og samtidig være i god tro.

Alene af den grund, at man ved, at man udbetaler en løn, der er langt, langt, langt under, hvad den overenskomstsmæssige løn er på området. Allerede der ved man jo, at der vistnok er et eller andet galt. Og så er der i øvrigt en række andre aspekter, når man ser på, hvordan de her arbejdsforhold fungerer. Så der er ingen af de her arbejdsgivere, der kan komme og sige: Vi handlede i god tro.

Når vi taler om den skønsmæssige konfiskation, vil jeg stadig væk sige også som den dom, jeg læste op, at jeg og vi ikke har følt det rimeligt, at man bogstaveligt kan se, at her står en lade, her står en svinestald, og hvad ved jeg, men eftersom de mennesker, der har udført det, er smidt ud af landet, så er der altså ikke mulighed for at få den bevisbyrde fulgt op, som man skulle. Og dermed har man altså ikke fra anklagemyndighedens side kunnet løfte ønsket om at få konfiskeret fortjenesten.

Det øjeblik, og vi taler selvfølgelig kun om det øjeblik, hvor man kan se sort på hvidt, at der altså her er foregået det og det, mener jeg også, det er rimeligt at sige, at så må man kunne anlægge det skøn og ikke et skøn over, hvor dyrt det er blevet, fordi de kun nåede at blive halvt færdige, inden de blev taget. Nej, et skøn over, hvad man reelt har sparet på at få bygget en stald, eller hvad det måtte være.

Op når man ser på, hvor nøjeregnende domstolene har været med ikke at ville løfte anklagemyndighedens ønske om netop på nuværende tidspunkt at gå ind og lave konfiskation, så er jeg meget overbevist om og har tiltro til, at man også fra domstolens side sagtens kan vurdere det her.

Jeg blev også spurgt om, hvor stort vi egentlig tror, at omfanget er. Det var Dansk Folkeparti, der stillede spørgsmålet. Ja, det, der er problemet, er, at vi kan se, at det stort set er sådan, at lige så tit som når nogen er ude, bliver der også antaget illegal arbejdskraft.

Jeg ved, at man siger for Københavnsområdet, at hvis man er ude hver dag, så vil der nok være et par stykker, der ryger i fælden hver dag. Det andet, jeg kan sige, er, at man inden for byggeriet siger, at man har en vurdering, der siger, at det bare inden for det område drejer sig om mellem 6.000 og 7.000 personer på årsplan. Man har også i 2002 lavet en vurdering fra bygge- og anlægsbranchen, som vurderede, at alene skatteunddragelsen udgør omkring 500 mio. kr. Det synes vi må siges at være ganske meget og ganske mange mennesker.

Så altså tak til de forskellige ordførere. Tak for en positiv holdning. Der er ting, der er blevet rejst spørgsmål om. Dem håber jeg at vi på en let og smertefri, men også en god og konstruktiv måde kan få kigget på i udvalget. Og jeg håber, at vi med det her også kan få sat så meget skub i sagen, at vi inden sommerferien kan få de her to forslag vedtaget, således at vi sikrer, at så snart de er trådt i kraft, ved enhver arbejdsgiver, der

ønsker at beskæftige illegal arbejdskraft, at det så kommer til at koste.

Og det er der, jeg rent faktisk tror, at effekten vil være. Det kan ikke og det må ikke kunne betale sig at anvende illegal arbejdskraft.

(Kort bemærkning).

Per Dalgaard (DF):

Vi har nu hørt f.eks. hr. Søren Søndergaards indlæg om 7-års-reglen, at den egentlig ikke ville have medført nogen ændringer. Den kan omgås, og det der udstationeringsdirektiv gør, at det faktisk ikke ville have haft nogen effekt alligevel. Hr. Jan Petersen siger, at den eneste mulighed for at dæmme op for illegal, som nu er legal, arbejdskraft, rent faktisk er faglige aktiviteter, altså blokade af en virksomhed.

Hvilke problemer vil denne her store sag, denne her store EF-udvidelse, nu medføre for dansk arbejdskraft? Hvilke problemer vil den almindelige danske arbejder egentlig blive udsat for i de kommende år på grund af denne kæmpeudvidelse, og fordi arbejderne fra de nye lande ikke mere er her illegalt, men legalt?

Kl. 19.00

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Vi kan jo ikke sige mere på nuværende tidspunkt, men det er vores og også min klare tro, at i det øjeblik, folk fra de nye EU-lande måtte ønske at komme hertil for at arbejde og vel at mærke med arbejdstilladelse, som jo er forudsætningen for, at de må arbejde her, bliver det på ligeværdige betingelser med vore egne lønmodtagere. Derfor tror jeg også, det er begrænset, hvor mange der overhovedet vil komme hertil, for fra arbejdsgiverside har man jo netop haft interesse i at få nogle herop for at arbejde billigt og udnytte dem groft.

Vores vurdering er, at netop på grund af overgangsordningen, hvorefter der kræves arbejdstilladelser – det ligger jo også i østaftalen – vil der ikke komme særlig mange her til landet. Til gengæld ved vi, at forudsætningen for, at de kan komme i arbejde på lovlig vis, er netop, at de skal have arbejdstilladelse, og at den danske model respekteres, og det synes vi er afgørende.

(Kort bemærkning).

Per Dalgaard (DF):

Såfremt en udenlandsk arbejdsgiver får en entreprise i Danmark til at udføre et eller andet job, er han vel ikke underlagt de danske arbejds-

markedsregler, og så må hans folk vel kunne arbejde under de regler, som gælder der, hvor de kommer fra?

Jeg kan egentlig ikke se, at det kan hjælpe noget som helst, at vi siger, at de danske overenskomster skal overholdes. Udlændingene er jo ikke overenskomstansatte i Danmark, de arbejder for en udenlandsk arbejdsgiver, der får en opgave i Danmark, så hvordan vil den problemstilling egentlig kunne afhjælpes af de forhold, fru Lissa Mathiasen taler om? Hvordan skal de kunne gøre det godt for udenlandsk arbejdskraft her i landet?

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg er meget sikker på, at allerede fra dag et, når en sådan arbejdsgiver står her i landet med et hold arbejdere, der skal arbejde her, vil man fra fagbevægelsens side kende sin besøgstid og lave overenskomst. Når vi ser på forholdene i byggefagene rundtomkring, er man jo netop optaget af, at der skal laves overenskomst med det samme. Jeg tror egentlig, at de arbejdsgivere, der kommer herop, også er klar over det, men ellers er der jo noget, der hedder blokader og den slags.

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Fru Lissa Mathiasen var så venlig at referere min ordførertale og sagde i den forbindelse, at Det Konservative Folkeparti på trods af en principiel støtte til at skærpe foranstaltningerne ikke nødvendigvis er parat til at gennemføre lovgivningen på denne side af den mødefri sommerperiode. Fru Lissa Mathiasen sagde også, at det var nok – nu citerer jeg efter hukommelsen – fordi vi ikke kan lide at sige, at vi går ind for ulovlig arbejdskraft. Det kunne meget vel lyde som en usædvanlig grov insinuation.

Jeg håber ikke, det var tilfældet, men jeg skal bare slå fast, at Det Konservative Folkeparti naturligvis vender sig stærkt imod brug af ulovlig arbejdskraft, for vi har ikke grund til andet. Men når vi ikke er parat til at gennemføre lovgivningen meget hurtigt, er det, fordi vi gerne vil sikre os, at lovkvaliteten er i orden, og at retssikkerheden er i orden.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Det, der lå i min hentydning, var egentlig, at jeg undrer mig såre over, at man fra konservativ si-

de, fra Venstres side og fra regeringens side ikke har været lige så bekymrede som os over at se, hvordan tingene stille og roligt er skredet, og at man den ene gang efter den anden kan afsløre nogle, som arbejder illegalt. Så får man nemt den tanke, at det måske er lidt sværere at fare ud med bål og brand, når der er tale om arbejdsgivere, som traditionelt er de borgerlige partiers venner.

Jeg glæder mig over – det sagde jeg faktisk også til både den konservative ordfører og ministeren – at man fra alle partiers side trods alt siger, at her skal der gribes ind. Men jeg glæder mig ikke over, at man synes, det kan vente til efteråret, for vi har ingen tid at spille. Der skal gribes ind hurtigst muligt.

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Det er skuffende, at fru Lissa Mathiasen overhovedet kan antyde, at Det Konservative Folkeparti skulle holde hånden over arbejdsgivere, der ansætter medarbejdere fra udlandet ulovligt, blot fordi de er arbejdsgivere. Det ligger Det Konservative Folkeparti meget fjernt, kan jeg sige. Vi vender os imod enhver form for lovovertrædelser og kriminalitet, uanset hvem der begår dem.

Kl. 19.05

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg undrer mig bare over, at da vi sidste år havde diskussionen om at få dannet de netværk, som netop skulle indfange de mennesker, der ansætter illegal arbejdskraft, var det altså oppositionen, der måtte stille forslaget, og regeringen gav sig først, da den kunne konstatere, at den kom i mindretal. Tilsvarende fik jeg heller ikke ligefrem de mest rosende ord med på vejen, da jeg kom med forslaget om, at reglerne for praktikanter fra tredjelande skulle strammes op, men regeringen gav sig, fordi den så, at jeg havde ret.

Nu bliver regeringen igen nødt til at give sig, fordi vi er et flertal, der siger, at vi ikke vil finde os i tingene, og det er den fodslæbende holdning, jeg egentlig ikke forstår. Vi burde jo alle sammen være totalt enige og alle sammen være optaget af, hvordan vi kan komme det uvæsen til livs.

Jeg vil også sige, at jeg synes, det er urimeligt over for de arbejdsgivere, som knokler for at få tingene til at hænge sammen, at de skal opleve den konkurrenceforvriddning. Det undrer mig, at

man ikke sagde allerede sidste år, da vi tog de første skridt, at nu må vi altså også have kontrol over det her. Man har dog et godt apparat, når man sidder med regeringsmagten.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Som jeg sagde i min ordførertale, er Enhedslisten enig i de to forslag, så jeg ser ikke nogen selvstændige argumenter for, at vi skal tale os længere væk fra hinanden. Men jeg må indrømme, at jeg bliver provokeret, når den socialdemokratiske ordfører siger, at man har sikret østarbejdere ligeværdige betingelser, for det er jo ikke sandt.

Sandheden er den, at østarbejdere, som kommer hertil på basis af den aftale, som Socialdemokratiet har lavet sammen med de andre EU-partier, kan arbejde i Danmark i årevis, kan betale skat i Danmark i årevis og kan være medlem af en fagforening i årevis, men i det øjeblik, de bliver fyret, er det ud af vagten uden en krone. Der er ikke noget, der hedder bistandshjælp, og ikke noget, der hedder arbejdsløshedsunderstøttelse. De kan sågar være medlemmer af en akasse og betale til den uden at få noget ud af akasse-medlemskabet.

Det er ikke ligeværdige vilkår, og det er lige præcis den ladeport, Socialdemokratiet og de andre EU-partier har været med til at åbne. Det betyder, at folk, der kommer hertil på legale vilkår, kan være her i 6 måneder uden nogen indtægt, efter at de er blevet smidt på gaden af arbejdsgiveren, og hvad gør de så? De forsøger selvfølgelig at få sig en indtægt, bl.a. ved sort arbejde. Det er hverken ligeberettigelse eller anstændige vilkår, og det synes jeg den socialdemokratiske ordfører skulle erkende.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg ved godt, at hr. Søren Søndergaard er meget optaget af det problem, og det er også fair nok. Men jeg tror også, det er årsagen til, at hr. Søren Søndergaard kun hører det, han vil høre, for jeg sagde ikke det, jeg nu er blevet citeret for.

Jeg henviste til, at de mennesker, der måtte komme hertil fra de nye EU-lande og får arbejdstilladelse, har krav på at få den samme løn som danske lønmodtagere, og at der derfor ikke er nogen forskel, så en arbejdsgiver kan slippe billigere. Lønnen skal være den samme. Det var faktisk det eneste, jeg konstaterede, men jeg tror,

hr. Søren Søndergaard ønskede, jeg havde sagt noget andet.

Jeg er også nødt til at sige til hr. Søren Søndergaard, at tingene altså ikke er skruet sådan sammen, hvis man bliver afskediget, som hr. Søren Søndergaard påstår. Jeg kender udmærket godt østaftalen, som blev vedtaget i forrige uge, men hvis man bliver afskediget, har man ret til at søge et nyt arbejde, og det vil sige, at man ikke bliver smidt ud af vagten, som hr. Søren Søndergaard siger. Man får lov til at blive her, hvis man er arbejdssøgende.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Ja, men man får lov til at blive her i 6 måneder uden løn og uden noget levegrundlag, og det er jo det, der er pointen, for hvad skal man så leve af?

Det er alle tiders, at EU-partierne har lavet en aftale, som går på, at en østarbejder, f.eks. en polsk arbejder, der er kommet hertil og har arbejdet 3 år og har betalt skat, bliver smidt ud af vagten og måske oven i købet på et usagligt grundlag, f.eks. fordi vedkommende ikke vil arbejde over, eller hvad ved jeg. Den person kan få lov til at blive her i 6 måneder og søge andet arbejde, javel, men hvad skal vedkommende leve af? Problemet med EU-partiernes aftale er lige præcis, at der ikke er noget, vedkommende kan leve af. Medmindre vedkommende får ordinært arbejde – og det kan være svært – er der kun to muligheder, enten sort arbejde eller ud af vagten.

Man kan sige, at det, man gør her – det er Socialdemokratiet med til, og det er al ære værd – er at stoppe et hul, der delvis er skabt af østaftalen, og det er vel at mærke et hul, der går ud over danske arbejdere, fordi de risikerer at blive underbudt, når legale arbejdere bliver til illegale arbejdere, men så sandelig også går ud over de østarbejdere, der bliver illegale arbejdere.

Kl. 19.10

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Det er fair nok, at hr. Søren Søndergaard er meget optaget af østaftalen, men jeg er altså nødt til at sige, at den blev vedtaget i forrige uge.

Det, jeg er stolt af, og det, jeg synes er meget væsentligt i forbindelse med østaftalen, er, at vi sikrer, at når de mennesker kommer her til landet, får en arbejdstilladelse og kommer i gang med at arbejde, bliver det under ligeværdige

løn- og ansættelsesforhold. De kommer ikke til gå som slaver under usle forhold, de har nogle meget klare rettigheder ifølge den danske model for arbejdsmarkedet.

Jeg forestiller mig en ting mere. Jeg håber og tror på, at vi på sigt vil se, at vi kan være stolte af den danske model, fordi den kan medføre, at vi i kraft af solidariteten i den kan være med til at hjælpe f.eks. polakkerne til at få et system, som med tiden kommer til at matche den danske model. Det er jeg egentlig ret godt tilfreds med, for det synes jeg de fortjener, og jeg er glad for at kunne sige, at med østaftalen har vi i hvert fald sikret, at de hverken kommer til at gå for en ussel løn eller fungere som løntrykkere.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslagene overgik derefter til anden (for forslaget til folketingsbeslutnings vedkommende anden (sidste)) behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget under punkt 18 henvises til Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik, og at forslaget til folketingsbeslutning under punkt 19 henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

20) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 181:

Forslag til folketingsbeslutning om teatrene under Det Storkøbenhavnske Teaterfællesskab.

Af Jytte Andersen (S) m.fl.
(Fremsat 14/4 2004).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Kulturministeren (Brian Mikkelsen):

Det er med en vis overraskelse og også undren, jeg har studeret Socialdemokraternes to beslutningsforslag for teaterområdet. Dels drejer det

sig om at tilføre DST-teatrene yderligere 19 mio. kr. årligt, dels om at forhøje det statslige tilskud til Det Danske Teater.

Da vi behandler de to forslag hver for sig, vil jeg i første omgang tale om forslaget om øgede midler til DST, men der er naturligvis forhold og problemstillinger, der er fælles for de to forslag.

Når jeg synes, det er et overraskende forslag, skyldes det især, at der i forbindelse med finanslovforhandlingerne i efteråret 2003 blev indgået en bred finanslovaftale om DST-teatrene, hvor også Socialdemokraterne var med. Det fremgår af finanslovaftalen, at parterne var enige om at tilføre DST-teatrene en merbevilling på 6 mio. kr. årligt i årene 2004 til 2007. Midlerne skal sikre, at DST-teatrene også i fremtiden kan yde et værdigt kunstnerisk modspil til Det Kongelige Teater, at der på DST-teatrene findes åbne scener, at DST's udbud også omfatter børneteater, og at udbuddet af moderne dans styrkes i DST.

Men forslagsstillerne mener altså ikke, det er tilstrækkeligt. De foreslår nu, at DST-teatrene tilføres yderligere 19 mio. kr., så DST-teatrene samlet får et løft på 25 mio. kr.

I beslutningsforslaget om Det Danske Teater, som vi skal behandle om lidt, giver forslagsstillerne udtryk for, at der er sket en skævvridning mellem Københavns og provinsens teaterliv. Jeg vil mene, at en yderligere bevilling på 25 mio. kr. til de københavnske teatre kun vil bidrage endnu mere til det, så der er altså et misforhold mellem de to argumenter.

Der er netop nu indgået en aftale med HUR om en 1-årig forlængelse af den nuværende budgetaftale med Hovedstadens Udviklingsråd. HUR havde anmodet mig om en forlængelse af aftalen med henblik på en nærmere overvejelse af teatersituationen i hovedstadsområdet, efter at HUR's teaterudvalg i første omgang havde spillet ud med et forslag til en ny struktur inden for DST. Vi har indgået en meget fornuftig aftale med HUR, der især sikrer et løft til de tre indsatsområder i finanslovaftalen med i alt 5 mio. kr. ud af de 6 mio. kr., som DST tilføres ekstra, og jeg har i dag sendt en orientering herom til aftalepartierne bag finanslovaftalen og til Folketingets Kulturudvalg.

Som begrundelse for forslaget om forhøjet tilskud til DST-teatrene henvises der i bemærkningerne til forslaget til, at DST-teatrenes arbejdsvilkår og muligheder for at producere og udbyde kvalitetspræget og alsidigt teater skal forbedres ved hjælp af tilstrækkelige økonomiske tilskud og mere lempelige krav til egenindtjening,